

MAŁOPOLSKA
WOJEWÓDZKA
RADA
BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU
DROGOWEGO

 MAŁOPOLSKA

MAŁOPOLSKI OŚRODEK
RUCHU DROGOWEGO
W KRAKOWIE

INSTYTUCJA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Wychowanie komunikacyjne

Część II Zdobywamy kartę rowerową

TEMAT 6:

WYBRANE ZNAKI I SYGNAŁY DROGOWE

HIERARCHIA WAŻNOŚCI ZNAKÓW I SYGNAŁÓW DROGOWYCH

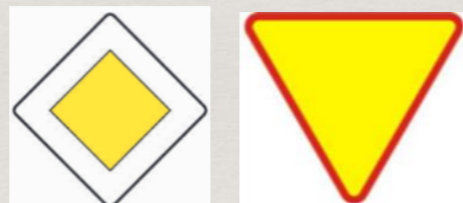
Polecenia dawane przez osoby kierujące ruchem lub uprawnione do jego kontroli

» Sygnały świetlne

» Znaki drogowe

» Przepisy ogólne

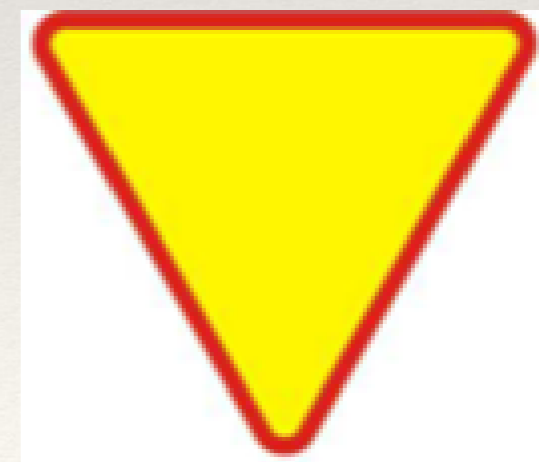

ZNAKI OSTRZEGAWCZE

Są to znaki trójkątne o żółtym tle, czerwonej obwódce i odpowiednim symbolu umieszczonym na znaku.

Występują na drodze w miejscach w których jest lub w których może być niebezpieczeństwo.

Zobowiązują do zachowania szczególnej ostrożności.

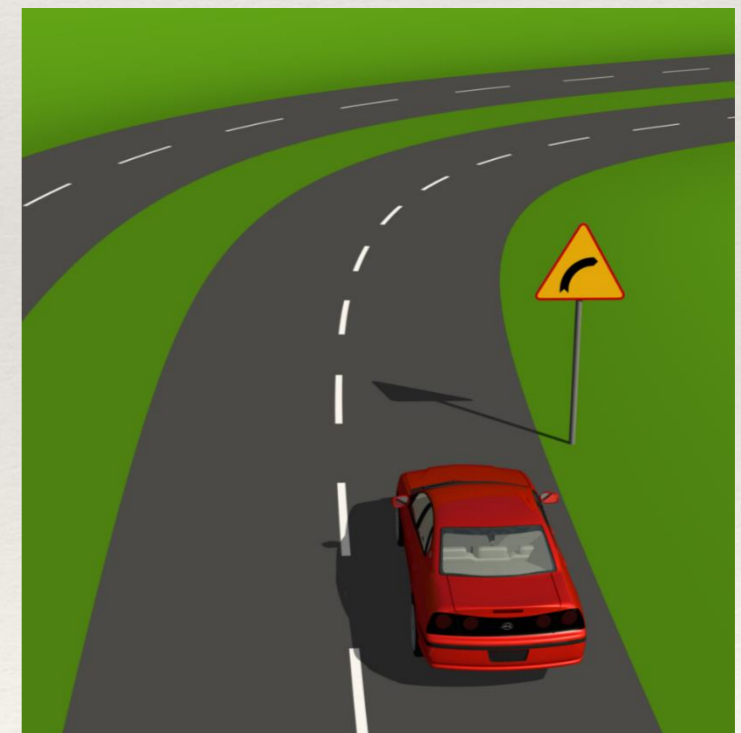
Niebezpieczny zakręt w prawo

Niebezpieczny zakręt w lewo

Ostrzegają przed pojedynczym, niebezpiecznym łukiem drogi. Znaki te nie przekazują informacji, czy zakręt jest łagodny czy „ostry”.

Pamiętaj o bezpiecznej prędkości!

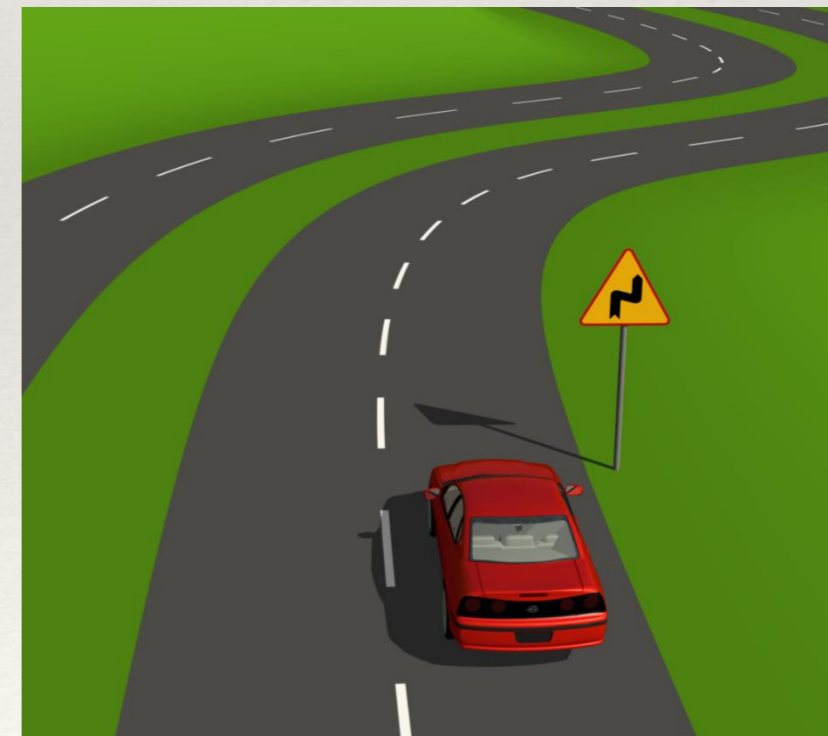

Niebezpieczne zakręty – pierwszy w prawo

Niebezpieczne zakręty – pierwszy w lewo

Znaki te ostrzegają o dwóch niebezpiecznych zakrętach, z których pierwszy jest w kierunku wskazanym na znaku, zaś drugi może być zarówno w prawo, jak i w lewo.

Umieszczone pod znakiem tabliczki wskazują:

Odległość znaku od miejsca niebezpiecznego

Na jakim odcinku drogi powtarza się lub występuje niebezpieczeństwo

Ile dokładnie jest zakrętów

Początek drogi krętej

Do którego miejsca obowiązywało niebezpieczeństwo określone znakiem

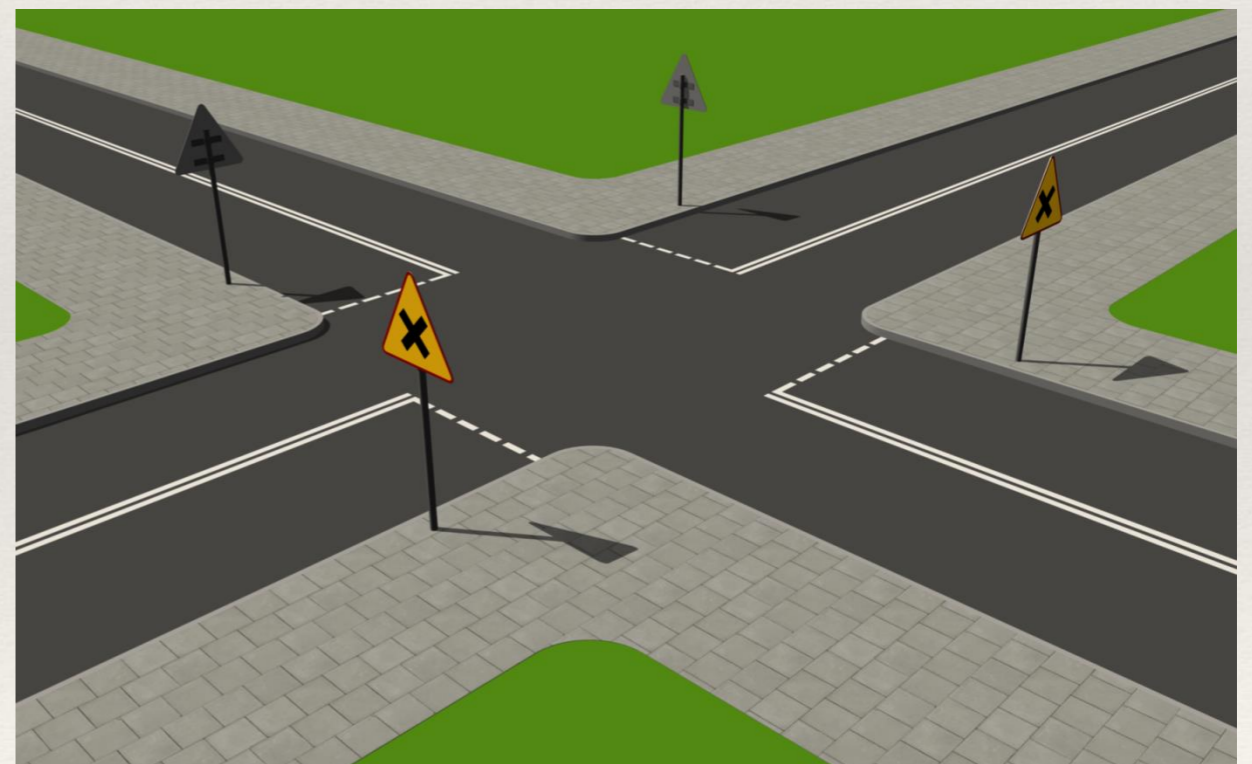

Skrzyżowanie dróg

Znak ten uprzedza o zbliżaniu się do skrzyżowania, na którym pierwszeństwo przejazdu nie jest określone znakami.

Na skrzyżowaniu takim obowiązują zasady ogólne pierwszeństwa przejazdu – tzw. **zasada prawej strony**.

Skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po obu stronach

Skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po prawej stronie

Skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po lewej stronie

Układ dróg na skrzyżowaniu

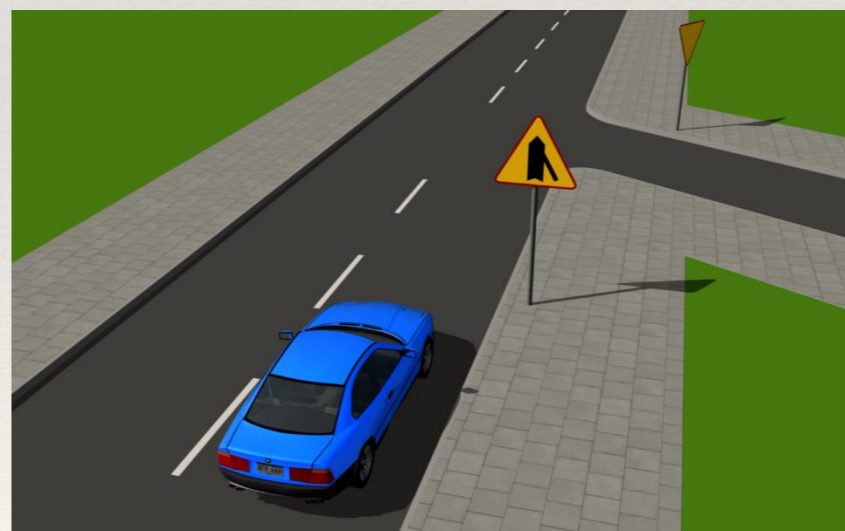

Wlot drogi jednokierunkowej z prawej strony

Wlot drogi jednokierunkowej z lewej strony

W najbliższą drogę
podporządkowaną
nie wolno skręcić.

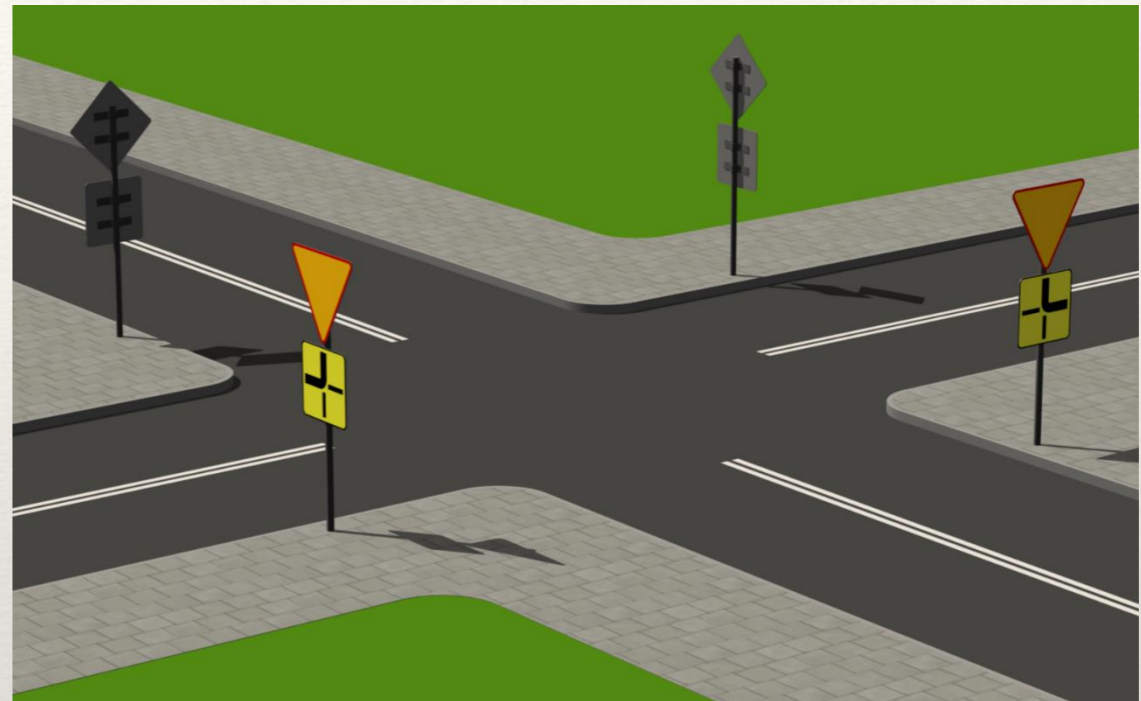
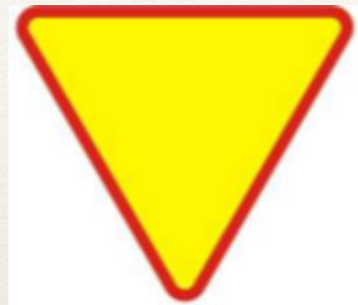

Ustąp pierwszeństwa

Znak ten ostrzega o skrzyżowaniu z drogą, która posiada pierwszeństwo przejazdu.

Umieszczony w obrębie skrzyżowania dotyczy tylko najbliższej jezdni, przed którą został umieszczony.

Umieszczona pod znakiem tabliczka wskazuje rzeczywisty przebieg drogi z pierwszeństwem na skrzyżowaniu (linia szersza oznacza przebieg drogi z pierwszeństwem, a linie wąskie – układ dróg podporządkowanych).

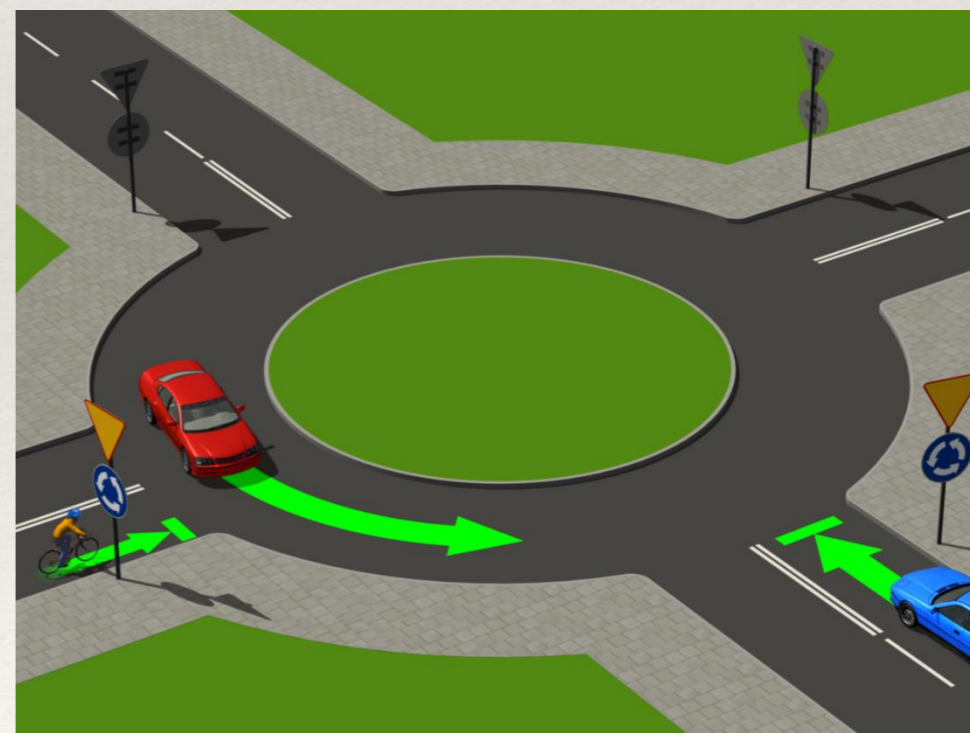

Skrzyżowanie o ruchu okrężnym

Znak ten ostrzega o skrzyżowaniu, na którym ruch odbywa się dookoła wyspy lub placu w kierunku wskazanym na znaku.

Pamiętaj o zmniejszeniu prędkości !!!

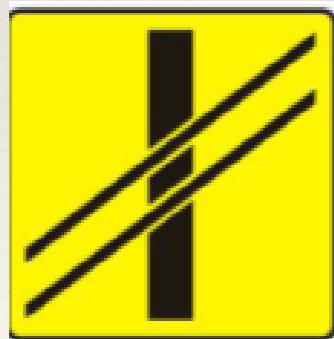

Przejazd kolejowy z zaporami

Znak ten ostrzega o zbliżaniu się do przejazdu kolejowego wyposażonego w zaporę lub półzaporę.

Znak uzupełniony jest w słupki wskaźnikowe, które informują o miejscu znajdowania się przejazdu.

Tabliczka pod znakiem wskazuje układ torów i drogi na przejeździe.

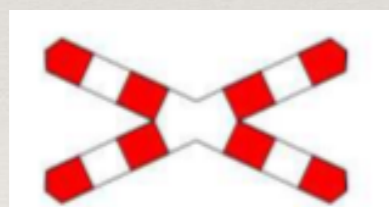

Przejazd kolejowy bez zapór

Znak ten ostrzega o zbliżaniu się do przejazdu kolejowego nie posiadającego zapór lub półzapór.

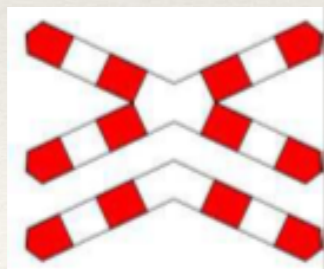

Znak uzupełniony jest w słupki wskaźnikowe, które informują o miejscu znajdowania się przejazdu.

Krzyż św. Andrzeja:

- wskazuje miejsce, gdzie należy się zatrzymać jak jedzie pociąg,
- informuje ile jest torów na przejeździe.

Nierówna droga

Znak ten ostrzega o nierównościach na jezdni, które mogą być niebezpieczne dla ruchu lub mogą obniżać komfort jazdy.

Na jakim odcinku drogi występują nierówności

Koniec nierównego odcinka

Mogą to być zarówno garby jak i dziury w jezdni.

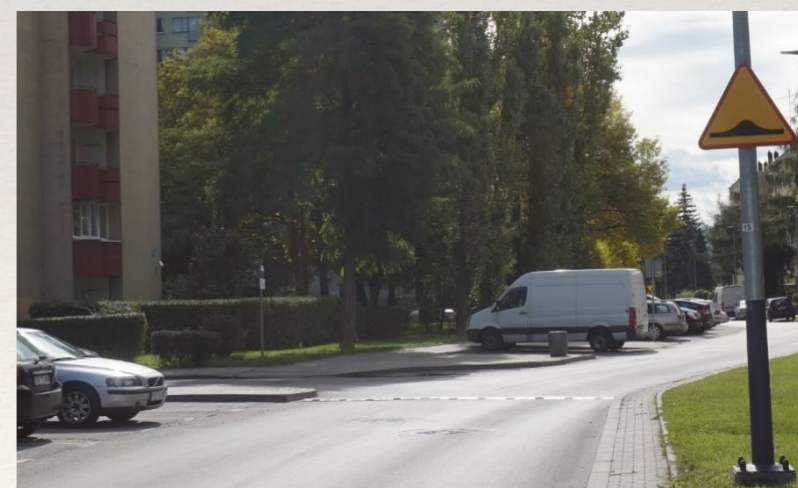
Próg zwalniający

Znak ten ostrzega o wypukłości na jezdni w celu spowolnienia ruchu.

Pamiętaj jadąc rowerem o zmniejszeniu prędkości podczas przejeżdżania przez próg oraz trzymaniu rąk na kierownicy.

W innym przypadku grozi to upadkiem.

Zwężenie jezdni - dwustronne

Zwężenie jezdni – prawostronne

Zwężenie jezdni – lewostronne

Znak ten ostrzega o zwężeniu jezdni po stronie wskazanej na znaku.

Zwężenie to może spowodować utrudnienie ruchu.

Roboty na drodze

Znak ten ostrzega o prowadzonych na drodze pracach.

Można wtedy spodziewać się utrudnień na drodze.

Mogą być to zarówno pracownicy jak i maszyny i urządzenia przez nich obsługiwane.

Śliska jezdnia

Znak ten ostrzega o możliwości poślizgu pojazdu spowodowanego w szczególności zmianą nawierzchni jezdni, w skutek stałego lub okresowego jej zawilgocenia.

Znak ten nie ostrzega o śliskości spowodowanej warunkami atmosferycznymi – śniegiem, gołoledzią czy deszczem, lecz o zmianie jej szorstkości (zmienna przyczepność).

Przejście dla pieszych

Znak ten ostrzega o przejściu dla pieszych.

Zbliżając się do takiego przejścia należy zachować **szczególną ostrożność** i być przygotowanym na sytuację, kiedy pieszy jest na przejściu lub zamierza z niego skorzystać.

Dzieci

Znak ten ostrzega o miejscu szczególnie uczęszczanym przez dzieci lub o bliskości takiego miejsca.

Zbliżając się do takiego przejścia należy zachować **szczególną ostrożność** i być przygotowanym na możliwość wtargnięcia na jezdnię dzieci.

Znak najczęściej znajduje się przy szkołach i przedszkolach, placach zabaw, boiskach.

Boczny wiatr

Znak ten ostrzega o miejscach na drodze, w których można spodziewać się silnych, bocznych podmuchów wiatru np. podczas wyjazdu z miejsca osłoniętego na drogę nieosłoniętą.

Ostrzeżenie wyrażone tym znakiem jest szczególnie ważne dla kierujących rowerami, motocyklami i lekkimi samochodami, którzy przede wszystkim powinni ograniczyć prędkość.

Odcinek jezdni o ruchu dwukierunkowym

Znak ten ostrzega jadących jezdnią jednokierunkową, że zbliżają się do miejsca, w którym rozpoczyna się ruch dwukierunkowy i pojawią się, na tej samej jezdni, pojazdy jadące z przeciwnego kierunku.

Tramwaj

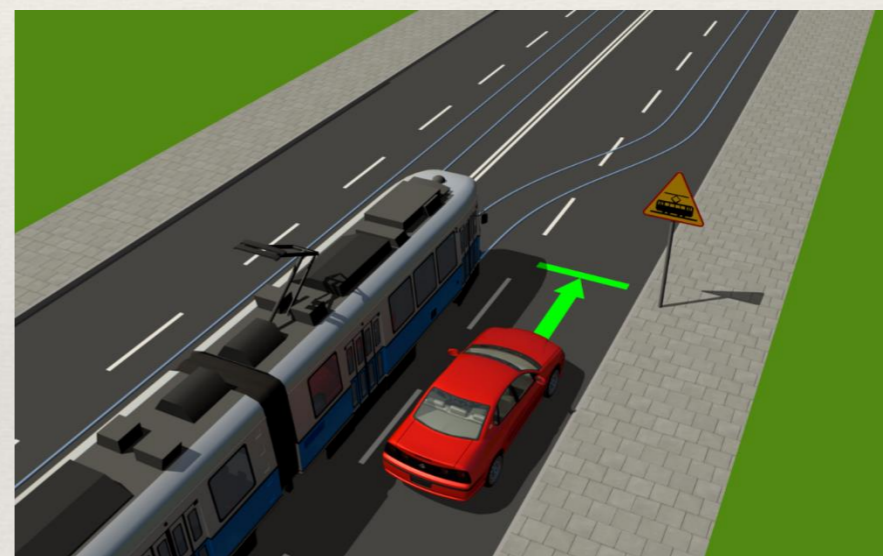
Znak ten ostrzega o przejeździe przez tory tramwajowe.

Tabliczka pod znakiem wskazuje układ torów i drogi na przejeździe.

Tabliczka pod znakiem wskazuje, że ruch został skierowany na torowisko tramwajowe.

Uważaj, aby nie wjechać kołem w szynę tramwajową lub nie poślizgnąć się – grozi to wypadkiem.

Niebezpieczny zjazd

Stromy podjazd

Znaki te ostrzegają o znacznym spadku lub wzniesieniu drogi.

Tabliczka pod znakiem wskazuje rzeczywistą wielkość spadku lub wzniesienia.

Rowerzyści

Znak ten ostrzega o miejscu, w którym rowerzyści wjeżdżają na jezdnię lub przez nią przejeżdżają.

Spadające odłamki skalne

Znak ten ostrzega o możliwości spadania na drogę lub zalegania na niej odłamków skał i kamieni.

Mogą one stanowić poważne niebezpieczeństwo dla kierującego jak również dla innych użytkowników drogi.

Lotnisko

Znak ten ostrzega o zbliżaniu się do miejsc, gdzie nagle można spodziewać się nisko przelatujących samolotów lub śmigłowców (poblże lotnisk, lądowisk itp.).

Znak ten uprzedza o niebezpieczeństwie, które jako takie na drodze nie występuje. Można za to spotkać nieprawidłowe odruchy lub manewry innych kierujących, zwłaszcza kierujący rowerami, po ukazaniu się nisko przelatującego śmigłowca lub samolotu.

Niebezpieczeństwo mogą wywołać też spłoszone w zaprzęgu zwierzęta lub pędzone bydło.

Nabrzeże lub brzeg rzeki

Znak ten ostrzega o odcinku drogi prowadzącym bezpośrednio do nabrzeża albo wzdłuż brzegu rzeki lub innego zbiornika wodnego.

Utrata panowania nad pojazdem (np. w wyniku stosowania zbyt dużej prędkości pojazdu) może stanowić poważne niebezpieczeństwo powstania zdarzenia.

Sypki żwir

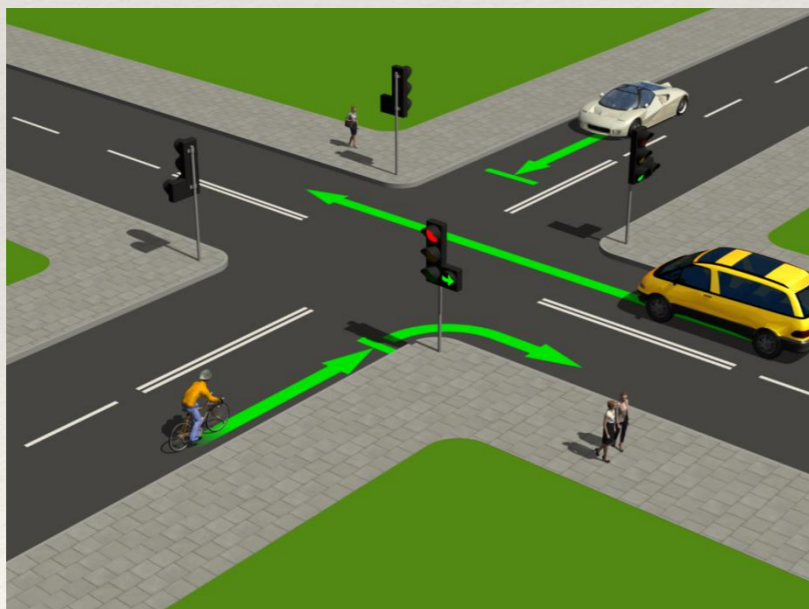
Znak ten ostrzega o odcinku drogi, na którym mogą znajdować się kamienie, ziarna gysu lub żwiru i istnieje możliwość wyrzucania ich spod kół jadących pojazdów. Mogą one stanowić poważne niebezpieczeństwo dla innych użytkowników drogi dlatego należy ograniczyć prędkość pojazdu.

Na takiej nawierzchni wydłuża się również droga hamowania pojazdu.

Sygnaly świetlne

Znak ten ostrzega o miejscu, w którym ruch jest kierowany za pomocą sygnalizacji świetlnej.
Występuje w miejscach, w których moglibyśmy się jej nie spodziewać.

Inne niebezpieczeństwo

Znak ten ostrzega o niebezpieczeństwie innego rodzaju niż zostało to określone pozostałymi znakami ostrzegawczymi.

Pod tym znakiem tabliczka wskazuje rodzaj niebezpieczeństwa za pomocą symbolu lub napisu, np.

Podłużny uskok nawierzchni – należy uważać i nie jechać blisko takiego uskoku bo grozi to upadkiem.

Koleiny – należy uważać i nie jechać w koleinach, bo potem trudno będzie z nich wyjechać. Grozi to upadkiem i wypadkiem.

Miejsce częstych wypadków o charakterze wskazanym na tabliczce – należy uważać, ponieważ w tych miejscach dochodzi często do najechania na pieszych lub na inne pojazdy.

Niebezpieczne pobocze

Znak ten ostrzega o odcinku drogi z niebezpiecznym poboczem np. miękkim lub obniżonym, mogącym w chwili najechania kół samochodu spowodować utratę panowania nad pojazdem.

Znak z odwróconym symbolem ostrzega o niebezpiecznym poboczu występującym po lewej stronie drogi.

Ponadto znak ten ostrzega kierujących, którzy z własnej woli bądź zmuszeni sytuacją na drodze zamierzają wjechać na pobocze. Manewr taki przy dużej prędkości może spowodować zarzucenie, a nawet przewrócenie się pojazdu.

Oszronienie jezdni

Znak ten ostrzega o miejscach na drodze, gdzie może wystąpić na jezdni oszronienie lub gołoledź, powodujące tym samym zmniejszenie przyczepności kół pojazdu do nawierzchni.

Zator drogowy

Znak ten ostrzega o zbliżaniu się do miejsc częstego występowania zablokowania ruchu pojazdów.

Znak ten może być umieszczony na stałe przed miejscami, w których występują zatory na drodze, a które to mogą nie być przez kierujących dostatecznie wcześniej zauważone.

W miejscach, w których zatory mogą występować okresowo, stosuje się oznakowanie tymczasowe w postaci znaku świetlnego.

Wypadek drogowy

Znak ten ostrzega o zbliżaniu się do miejsca, w którym na skutek wypadku drogowego nastąpiło zablokowanie drogi lub znaczne utrudnienie ruchu pojazdów.

Ma zastosowanie doraźne – znak umieszczany jest przez jednostki niosące pomoc w związku z wypadkiem.

ZNAKI ZAKAZU

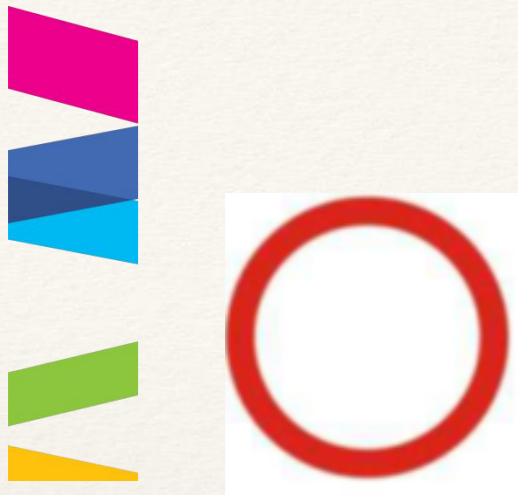
Są to znaki okrągłe o białym tle z czerwoną obwódką i odpowiednimi symbolami umieszczonymi na znaku.

Wyjątek: znak STOP oraz znaki zakazujące zatrzymania i postoju.

Znaki te uprzedzają o zakazach lub ograniczeniach na drodze.

Obowiązują na drodze przy której są umieszczone.

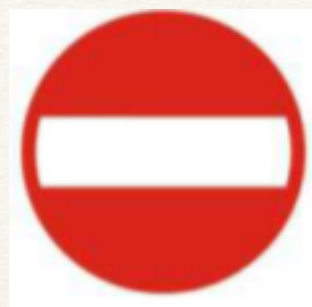

Zakaz ruchu w obu kierunkach

Znak ten oznacza zakaz ruchu na drodze zarówno przez pojazdy, kolumny pieszych jak i przez jeźdźców oraz poganiaczy.

Za ten znak na rowerze nie możesz wjechać, chyba że pod nim będzie tabliczka.

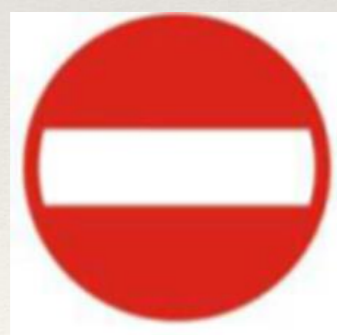

Zakaz wjazdu

Znak ten oznacza zakaz wjazdu na drogę lub jezdnię od strony jego umieszczenia. Dotyczy także kolumn pieszych, jeźdźców i poganiaczy.

Za ten znak na rowerze nie możesz wjechać chyba, że pod nim będzie tabliczka.

Zakaz wjazdu rowerów

Znak ten oznacza zakaz ruchu rowerów na jezdni i poboczu.

Zakaz wjazdu wózków rowerowych

Znak ten oznacza zakaz ruchu wózków rowerowych.

Czasem wózki rowerowe mogą być wyposażone w silnik elektryczny.

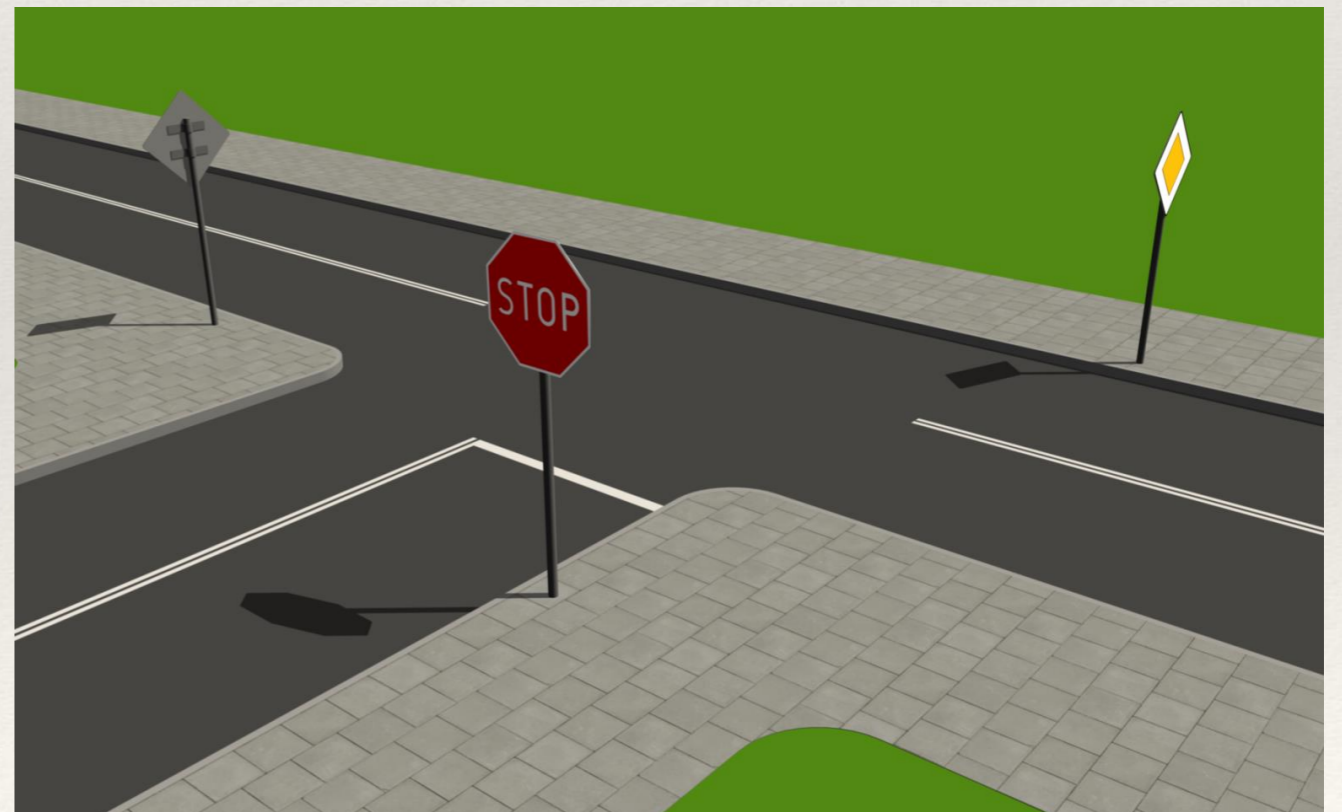
STOP

Znak ten oznacza:

- zakaz wjazdu na skrzyżowanie bez zatrzymania się przed drogą z pierwszeństwem,
- obowiązek ustąpienia pierwszeństwa kierującym poruszającym się tą drogą.

Zatrzymać się należy:

- w miejscu wyznaczonym linią bezwzględnego zatrzymania
- albo
- jeżeli nie została ona wyznaczona to w miejscu, w którym można upewnić się, że nie utrudnimy ruchu na drodze z pierwszeństwem.

Pod znakiem tabliczka określa rzeczywisty przebieg przez skrzyżowanie drogi z pierwszeństwem i dróg podporządkowanych.

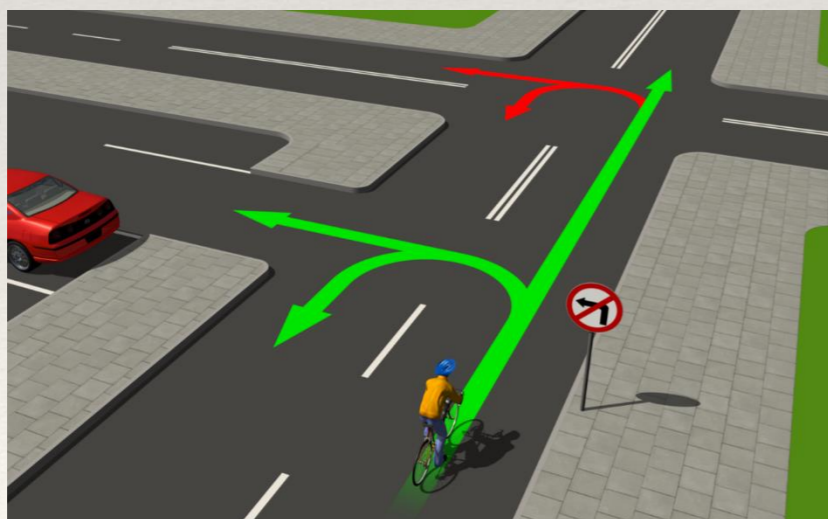
Zakaz skręcania w lewo

Zakaz skręcania w prawo

Znaki te zabraniają skręcania w kierunku wskazanym na znaku.

Dodatkowo znak zakazu skręcania w lewo zabrania zawracania.

Zakazy te dotyczą najbliższego skrzyżowania, a umieszczone w obrębie skrzyżowania tylko najbliższej jezdni.

Umieszczona pod znakami tabliczka wskazuje, że znak nie dotyczy rowerów jednośladowych skręcających na drogę dla rowerów lub wyznaczony na jezdni pas ruchu przeznaczony dla tych pojazdów.

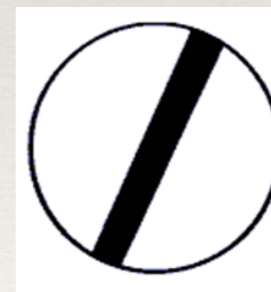

Zakaz zawracania

Znak ten zabrania zawracania na odcinku od umieszczenia znaku do skrzyżowania włącznie z tym skrzyżowaniem.

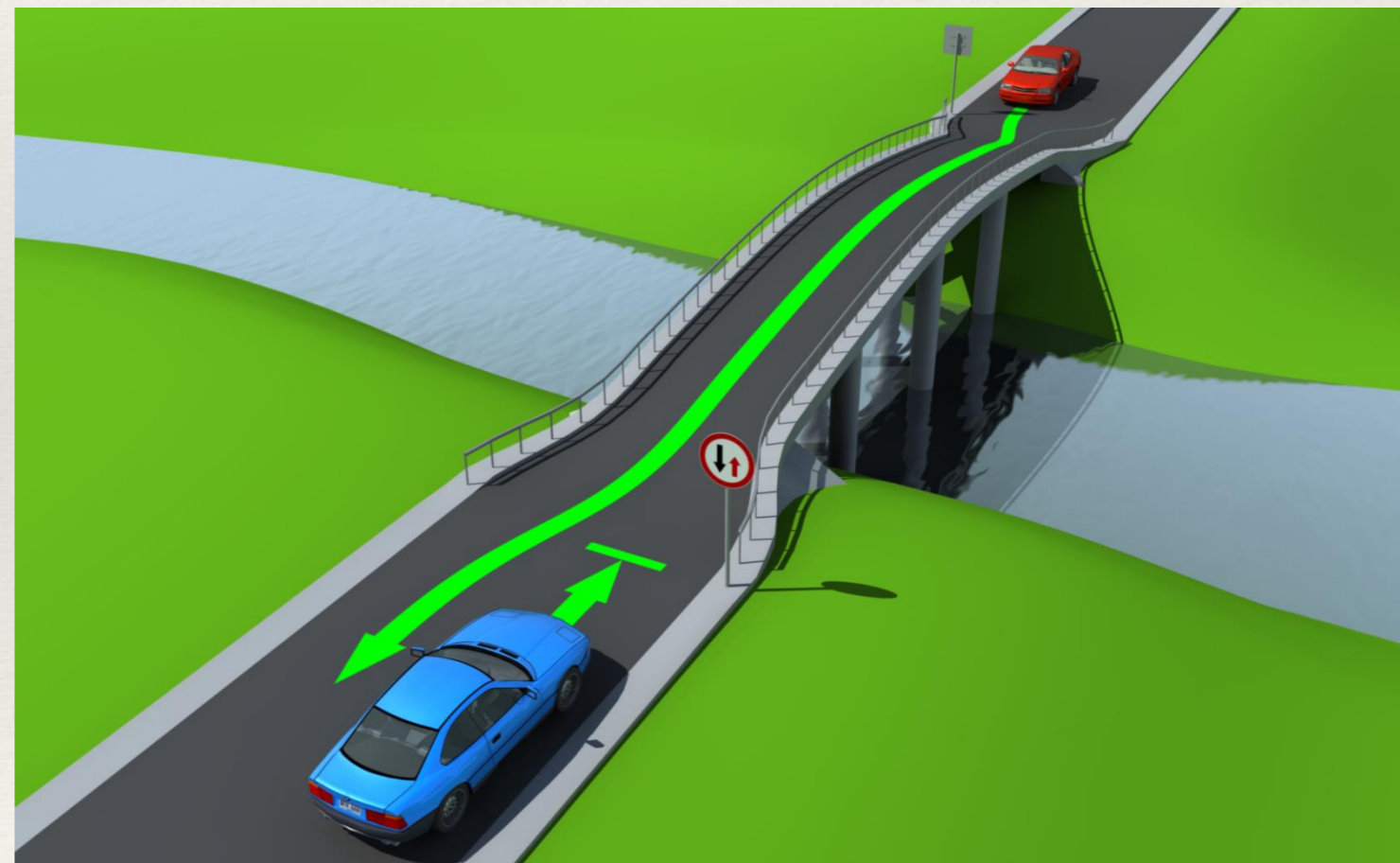
Znak ten może być odwołany znakiem koniec zakazu zawracania lub znakiem koniec zakazów.

Pierwszeństwo dla nadjeżdżających z przeciwwka

Znak ten zabrania kierującym wjazdu na zwężony odcinek jezdni, jeżeli zmusiłoby to kierujących znajdujących się na tym odcinku lub zbliżających się do niego z przeciwnej strony do zatrzymania się.

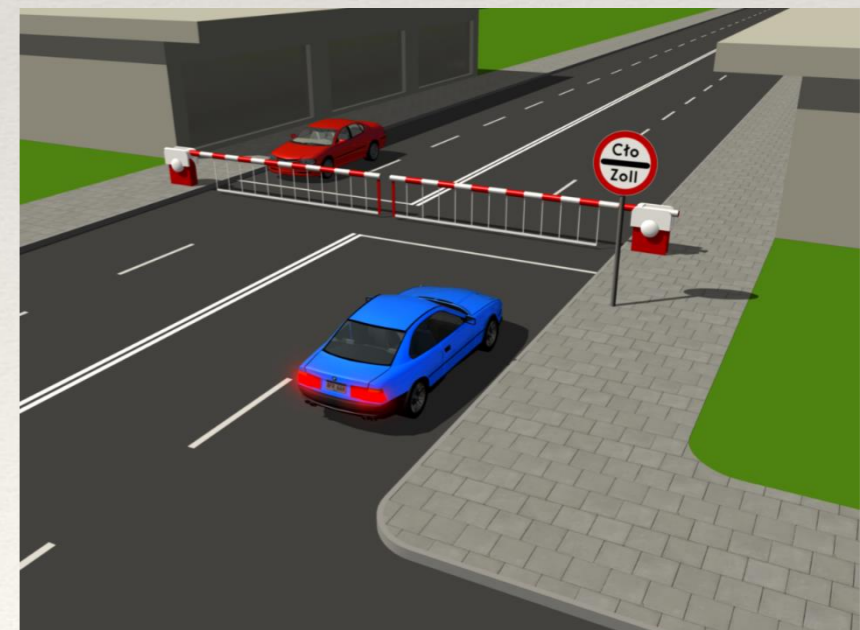
Stój – kontrola celna

Znak ten oznacza obowiązek bezwzględnego zatrzymania się. Zamiast napisu „Cłó-Zoll” na znaku mogą być umieszczone napisy:

Zatrzymanie powinno nastąpić w miejscu wyznaczonym linią bezwzględnego zatrzymania, a jeżeli nie jest ono wyznaczone – przed znakiem.

Dalszy ruch może nastąpić dopiero za zgodą uprawnionej osoby lub po nadaniu sygnału zezwalającego na ruch.

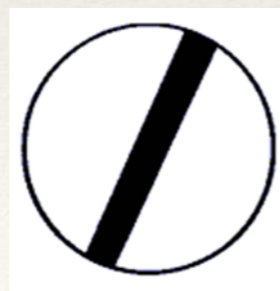

Ograniczenie prędkości

Znak ten oznacza zakaz przekraczania prędkości określonej na znaku liczbą km/h.

Znak ten odwoływany może być m.in. przez znaki:

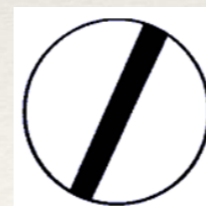
Znak ten obowiązuje do najbliższego skrzyżowania. Nie dotyczy skrzyżowania na drodze dwujezdniowej, na którym wlot drogi poprzecznej znajduje się tylko z lewej strony i nie ma połączenia z prawą jezdnią.

Może być również:

✓ zmieniony przez inne znaki:

✓ odwołany przez inne znaki:

Zakaz postoj

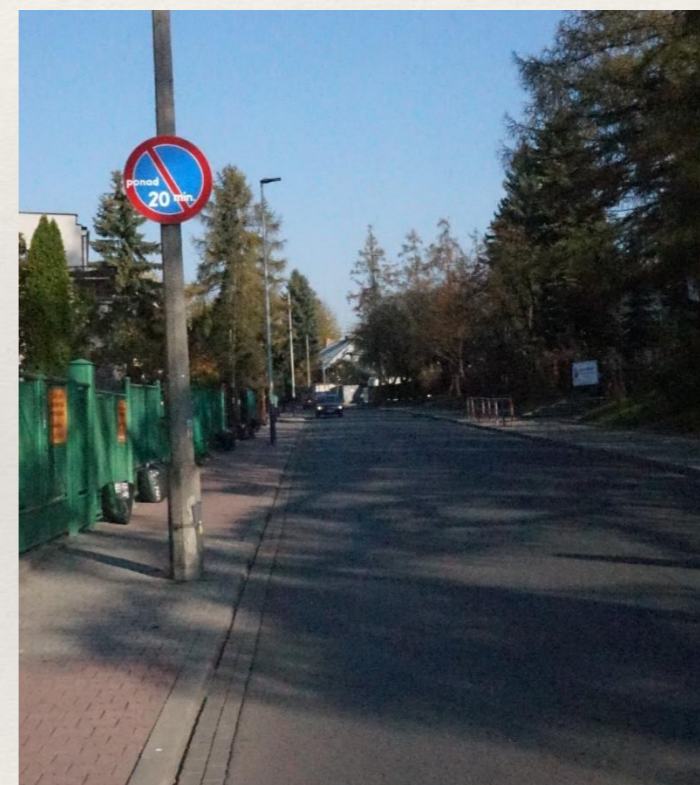
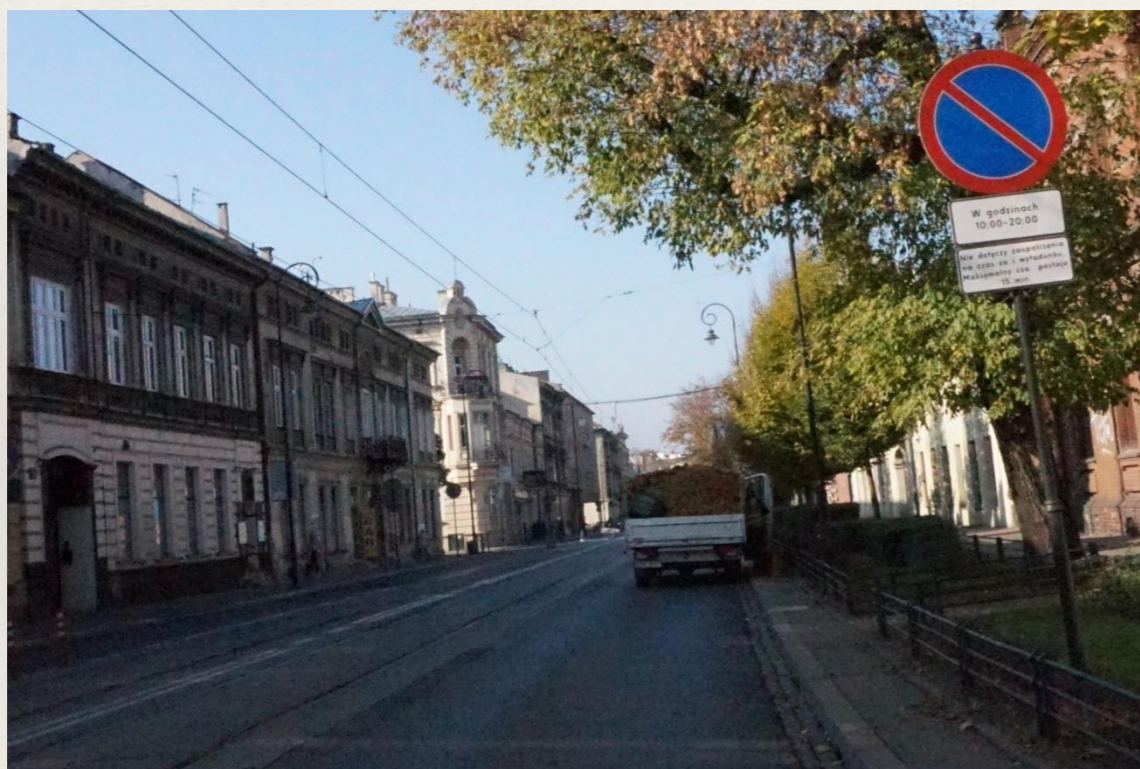
Znak ten :

- zabrania postoj trwającego dłużej niż czas określony napisami na znaku lub pod znakiem. Jeżeli czas ten jest nieokreślony, to zabrania się postoj trwającego dłużej niż 1 minutę,
- obowiązuje całą dobę, jeżeli okres doby nie jest określony,
- dotyczy tej strony drogi (jezdni i pobocza lub chodnika) po której jest ustawiony.

W niektórych przypadkach do znaku dołącza się tabliczkę określającą jakich grup pojazdów znak ten dotyczy lub nie dotyczy albo dopuszcza postój na chodniku.

Zakaz zatrzymywania się

Znak ten :

- obowiązuje całą dobę, jeżeli okres doby jest nieokreślony,
- dotyczy tej strony drogi (jezdni i pobocza lub chodnika) po której jest ustawiony,
- nie dotyczy pojazdów unieruchomionych ze względu na warunki lub przepisy ruchu drogowego np. nadawanego czerwonego światła.

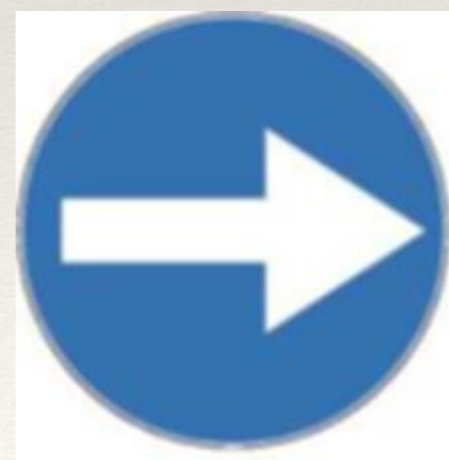
ZNAKI NAKAZU

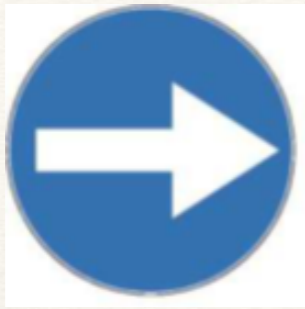
Są to znaki okrągłe o niebieskim tle z odpowiednimi symbolami umieszczonymi na znaku.

Znaki te:

- nakazują wymagany sposób jazdy,
- sposób korzystania z określonej drogi,
- nakazują zachowanie minimalnej prędkości jazdy.

Obowiązują na drodze przy której są umieszczone.

Nakaz jazdy w prawo przed znakiem

Nakaz jazdy w lewo przed znakiem

Zobowiązują kierującego do skrętu przed znakiem w kierunku wskazanym przez strzałkę umieszczoną na znaku.

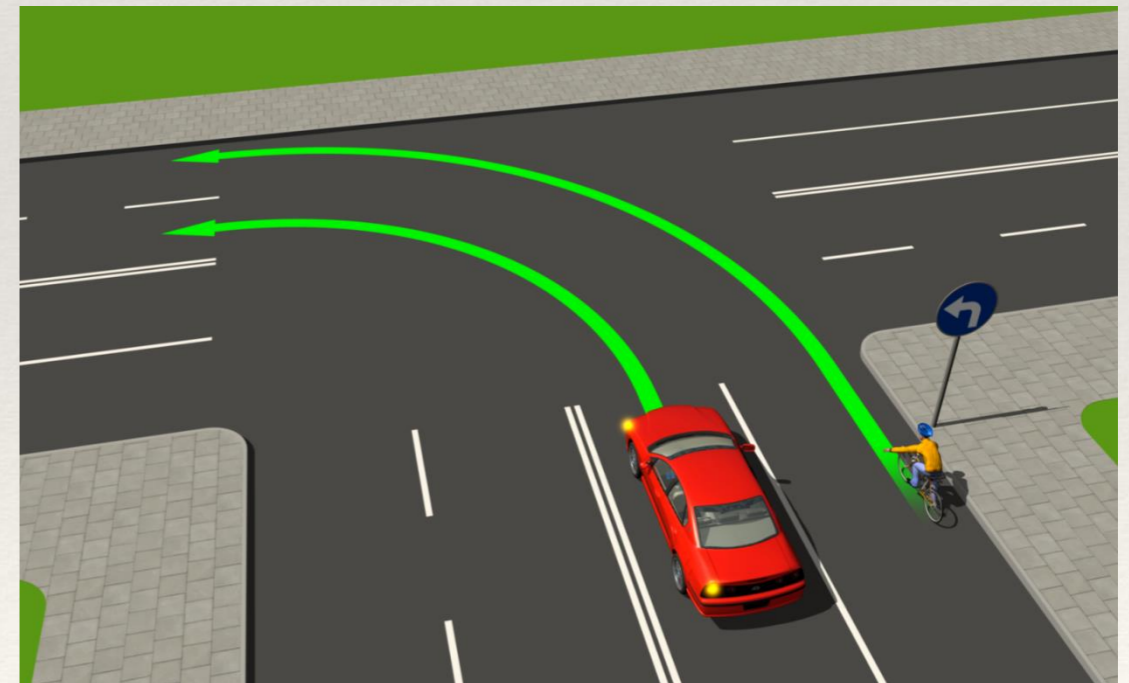
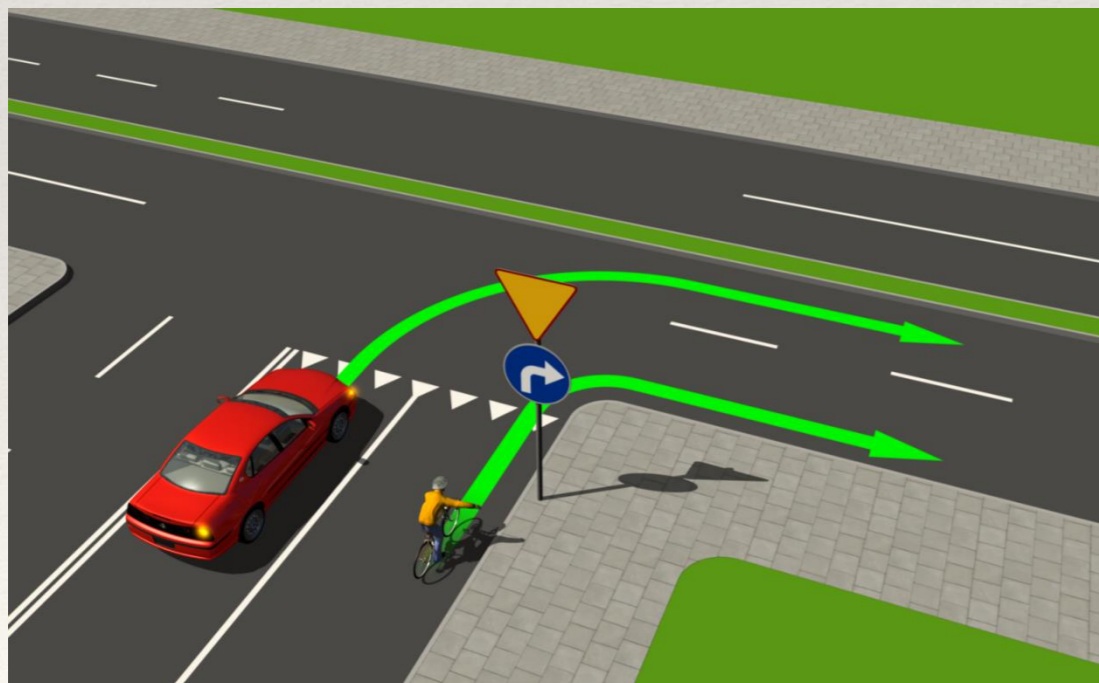

Nakaz jazdy w prawo za znakiem

Nakaz jazdy w lewo za znakiem

Zobowiązują kierującego do skrętu za znakiem w kierunku wskazanym przez strzałkę umieszczoną na znaku.

Nakaz jazdy prosto

Znak ten obowiązuje kierującego do jazdy na wprost przez najbliższe skrzyżowanie lub przez miejsce, gdzie występuje możliwość zmiany kierunku jazdy.

Nakaz jazdy prosto lub w prawo

Nakaz jazdy prosto lub w lewo

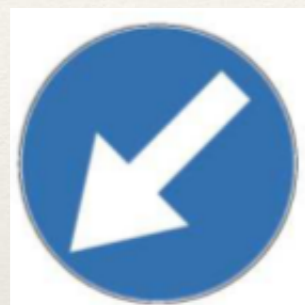

Nakaz jazdy w prawo lub w lewo

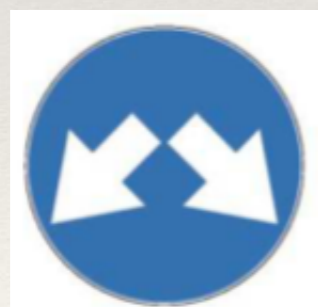
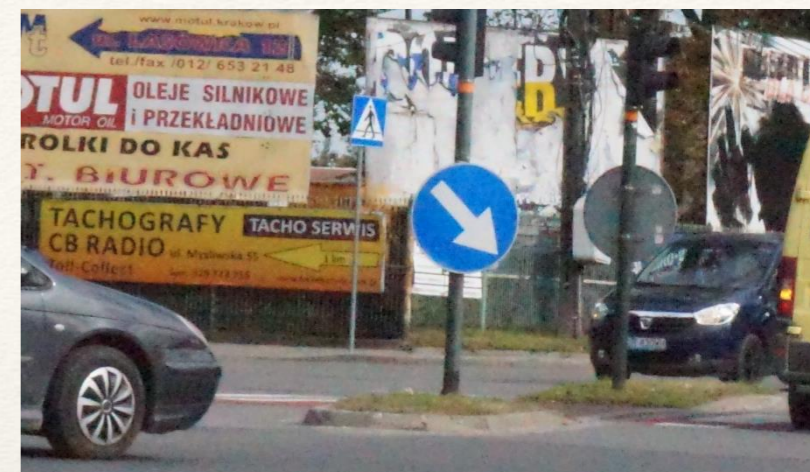

Nakaz jazdy z prawej strony znaku

Nakaz jazdy z lewej strony znaku

Znaki ten zobowiązują kierującego do ruchu zgodnego z umieszczonymi strzałkami.

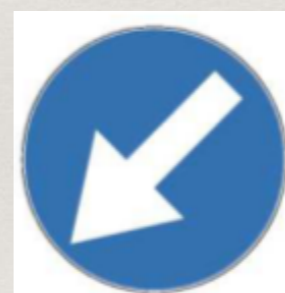
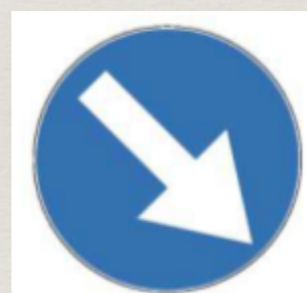
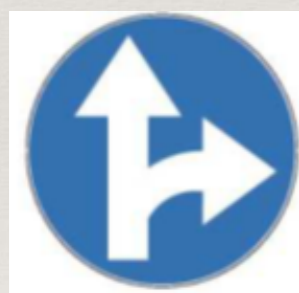
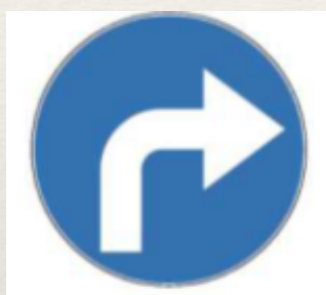
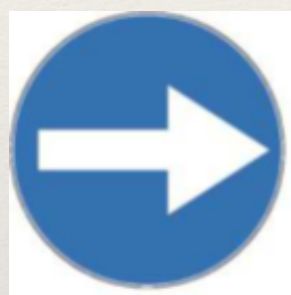

Nakaz jazdy z prawej lub lewej strony znaku

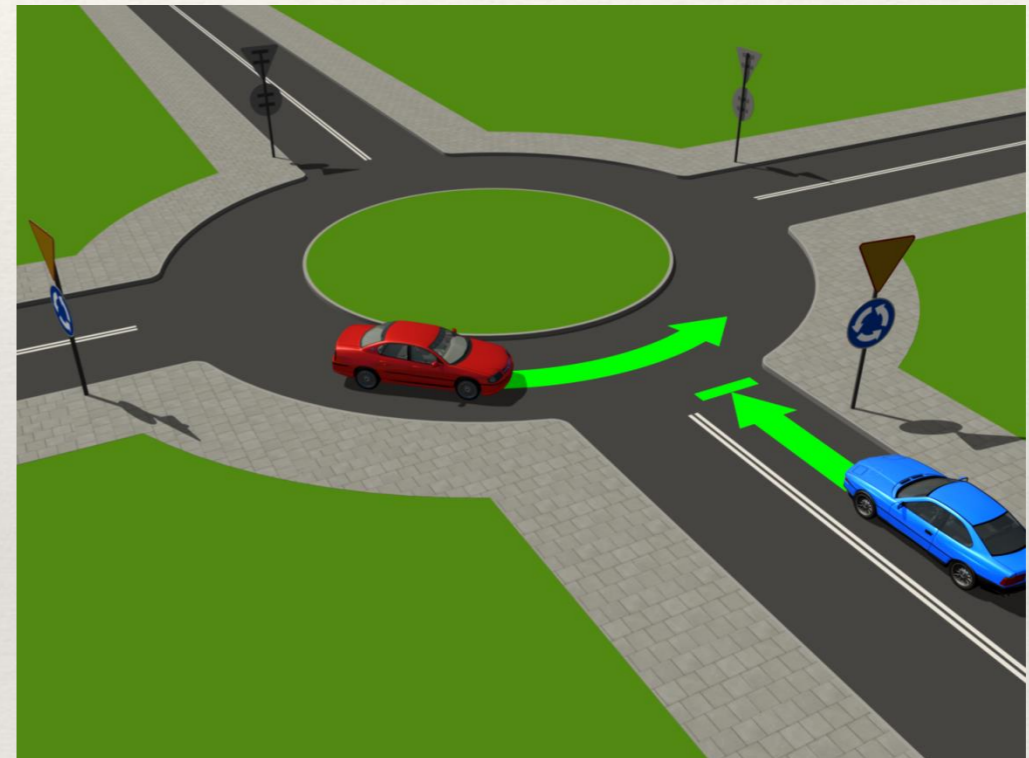
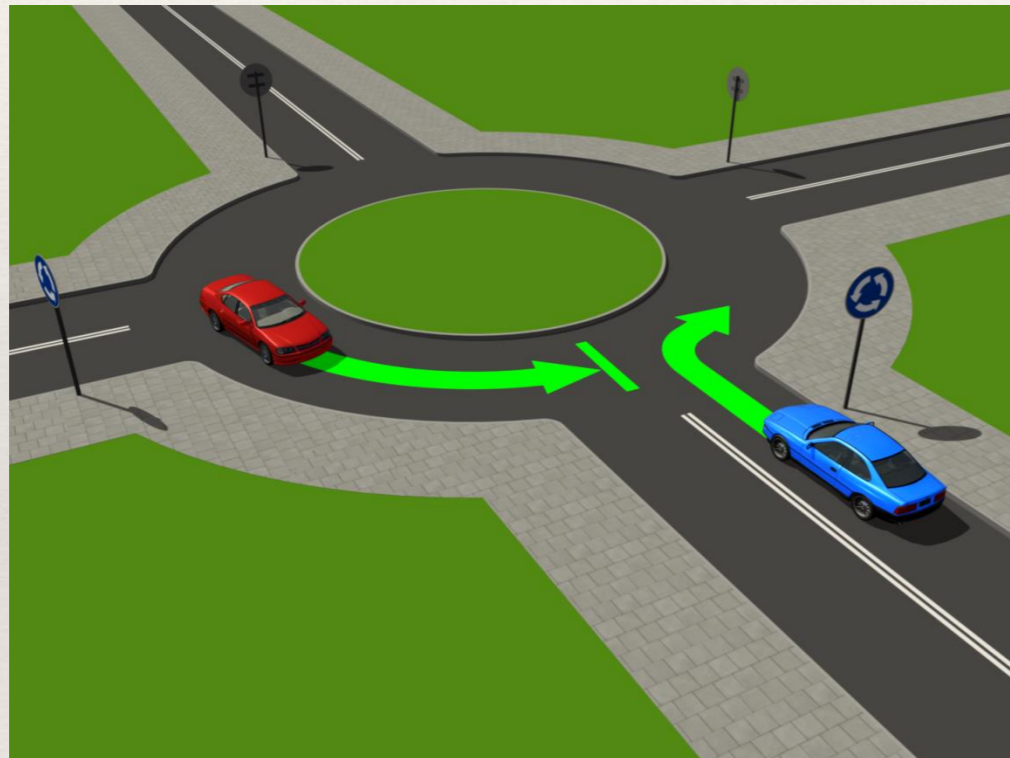
Umieszczona pod znakami tabliczka wskazuje, że nakaz ten nie dotyczy kierującego rowerem.

Ruch okrężny

Znak ten oznacza, że na skrzyżowaniu ruch odbywa się dookoła wyspy lub placu w kierunku wskazanym strzałką.

Znak ten występujący łącznie ze znakiem ustęp pierwszeństwa oznacza pierwszeństwo kierującego znajdującego się na skrzyżowaniu przed kierującym wjeżdżającym na to skrzyżowanie.

Droga dla rowerów

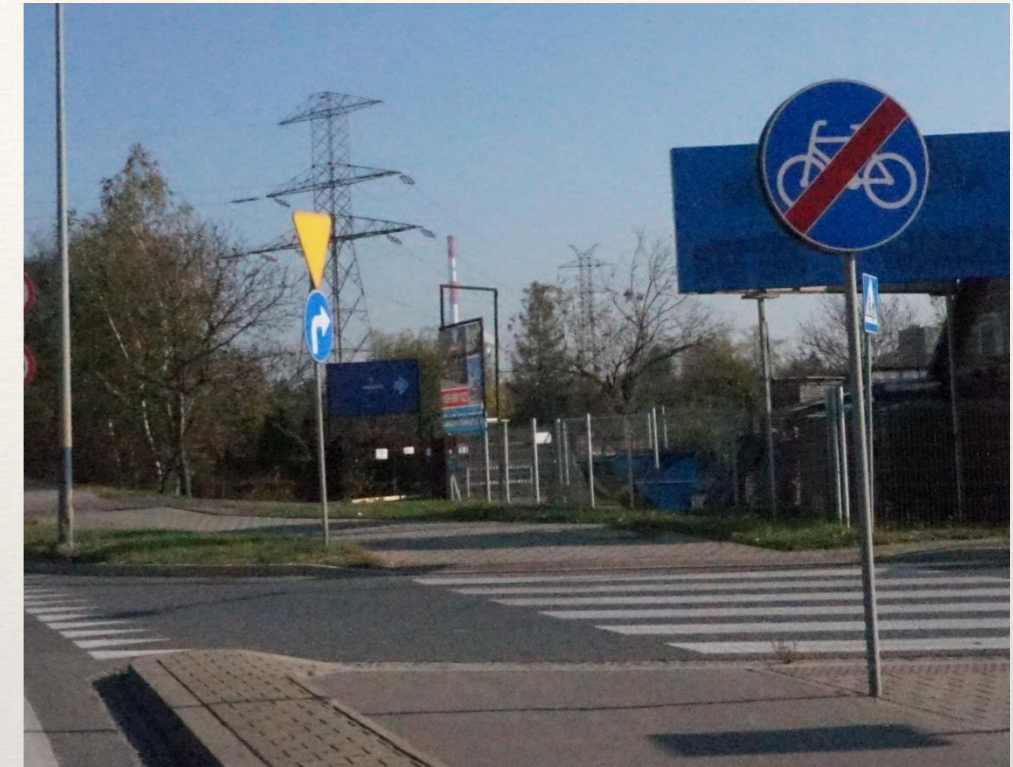

Koniec drogi dla rowerów

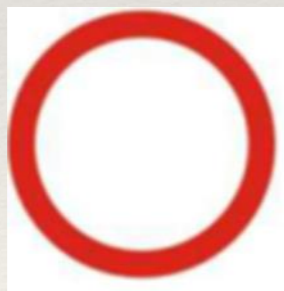
Znaki te oznaczają odpowiednio początek i koniec drogi przeznaczonej dla kierujących rowerami, którzy są obowiązani do korzystania z tej drogi, jeżeli jest ona wyznaczona dla kierunku, w którą oni się poruszają lub zamierzają skręcić.

Znak ten obowiązuje do odwołania albo do

a) miejsca umieszczenia znaków:

b) najbliższego skrzyżowania

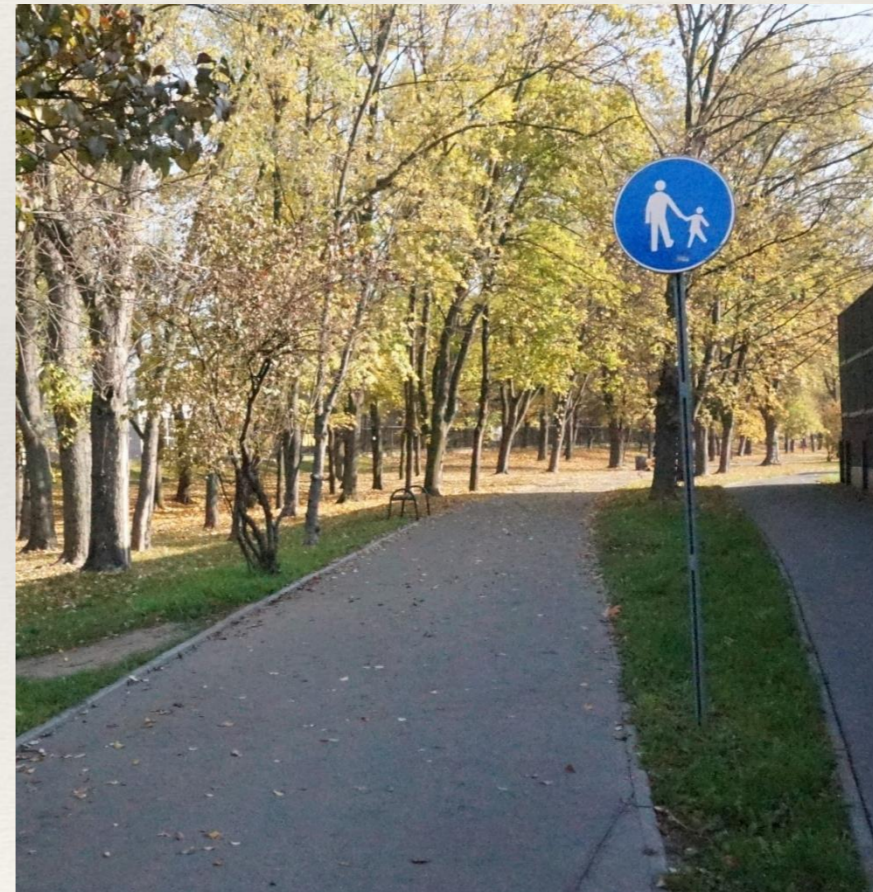

Droga dla pieszych

Koniec drogi dla pieszych

Znaki te oznaczają odpowiednio początek i koniec drogi lub jej części przeznaczonej dla ruchu pieszych, którzy są zobowiązani z niej korzystać.

Znak ten obowiązuje do odwołania
albo do miejsca umieszczenia znaków:

Ruch pieszych i rowerzystów odbywa się odpowiednio po stronach drogi wskazanych na znaku.

Ruch pieszych i rowerzystów odbywa się na całej powierzchni.

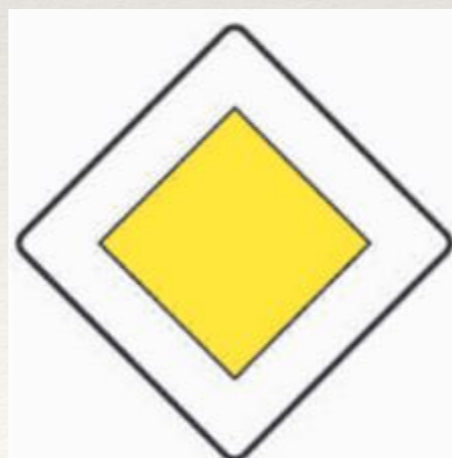
ZNAKI INFORMACYJNE

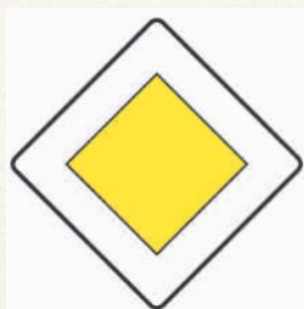
Są to znaki kwadratowe lub prostokątne, o niebieskim tle z symbolami barwy białej, żółtej, czarnej lub czerwonej.

Znaki te informują:

- o sposobie korzystania z drogi,
- o obiektach znajdujących się przy drodze lub w jej pobliżu.

Obowiązują na drodze przy której są umieszczone.

Droga z pierwszeństwem

Znak ten oznacza początek lub kontynuację drogi z pierwszeństwem przejazdu.

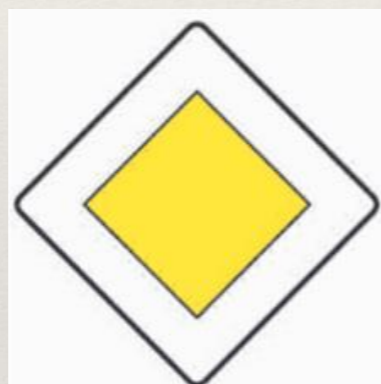
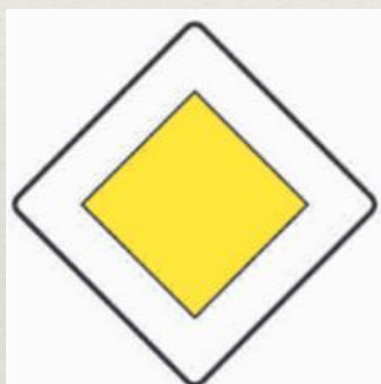

Koniec drogi z pierwszeństwem

Pod znakiem tabliczka określa rzeczywisty przebieg przez skrzyżowanie drogi z pierwszeństwem i dróg podporządkowanych.

Droga jednokierunkowa

Znak ten oznacza początek lub kontynuację drogi lub jedni, na której ruch odbywa się w jednym kierunku.

Umieszczona pod znakiem tabliczka wskazuje, że ruch rowerzystów odbywa się dwóch kierunkach.

Umieszczona pod znakiem tabliczka z napisem „nie dotyczy” i symbolem roweru lub wózka rowerowego umieszczony na drodze o dopuszczalnej prędkości nie większej niż 30 km/h oznacza, że ruch tych pojazdów może odbywać się bez wyznaczonych pasów ruchu.

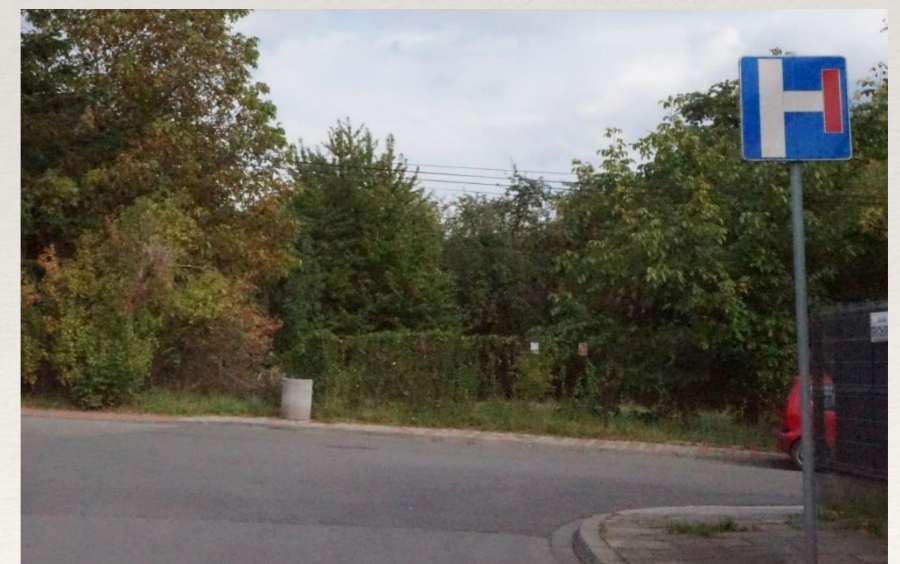
Droga bez przejazdu

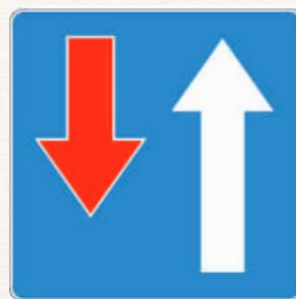
Wjazd na drogę bez przejazdu

Znak ten oznacza, droga jest bez możliwości przejazdu.

Umieszczona pod znakiem tabliczka oznacza, że znak nie dotyczy kierującego rowerem.

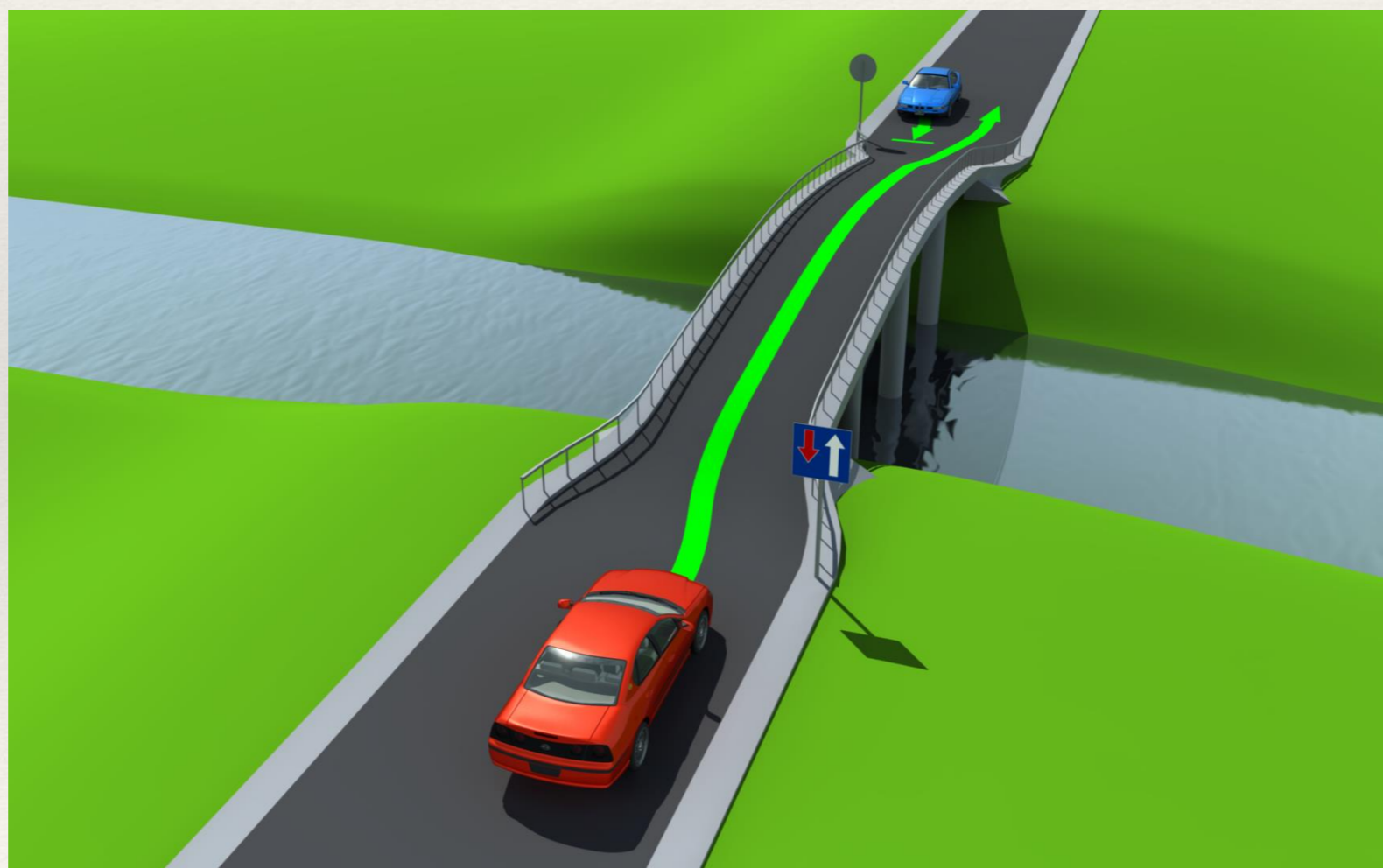

Pierwszeństwo na zwężonym odcinku drogi

Znak ten oznacza, że kierujący poruszający się tą drogą ma pierwszeństwo przed jadącymi z przeciwnego kierunku.

Przejście dla pieszych

Znak ten oznacza miejsce przeznaczone do przechodzenia przez pieszych w poprzek jezdni.

Zbliżając się do takiego miejsca musisz zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego będącego na przejściu lub na nie wchodzącego.

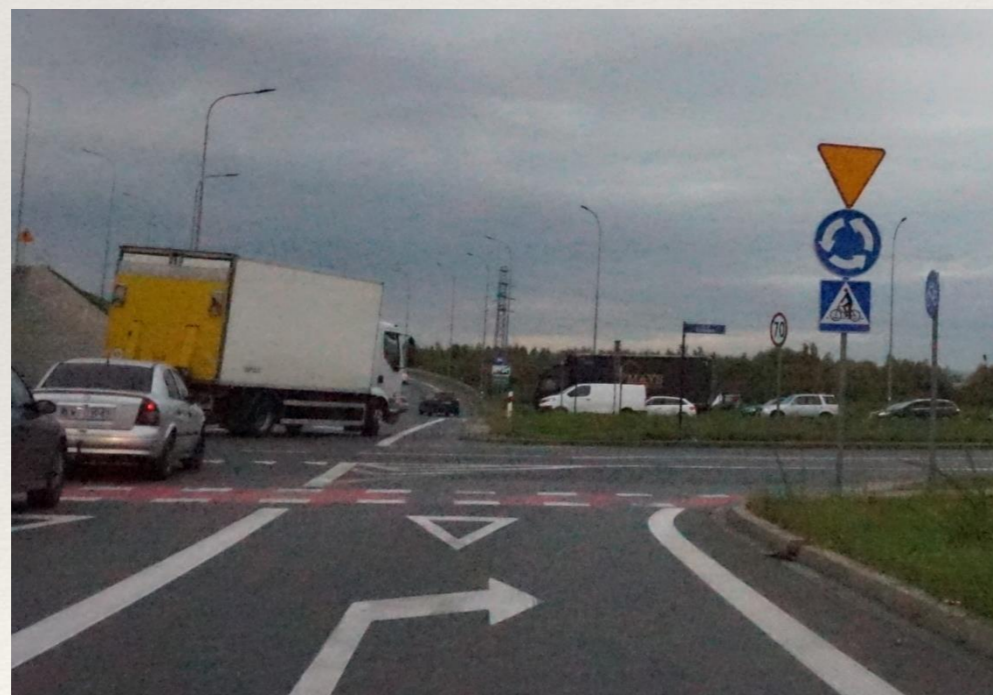
Umieszczona pod znakiem tabliczka wskazuje, że przejście dla pieszych jest szczególnie uczęszczane przez dzieci.

Przejazd dla rowerzystów

Znak ten oznacza miejsce przeznaczone do przejeżdżania przez rowerzystów w poprzek jezdni.

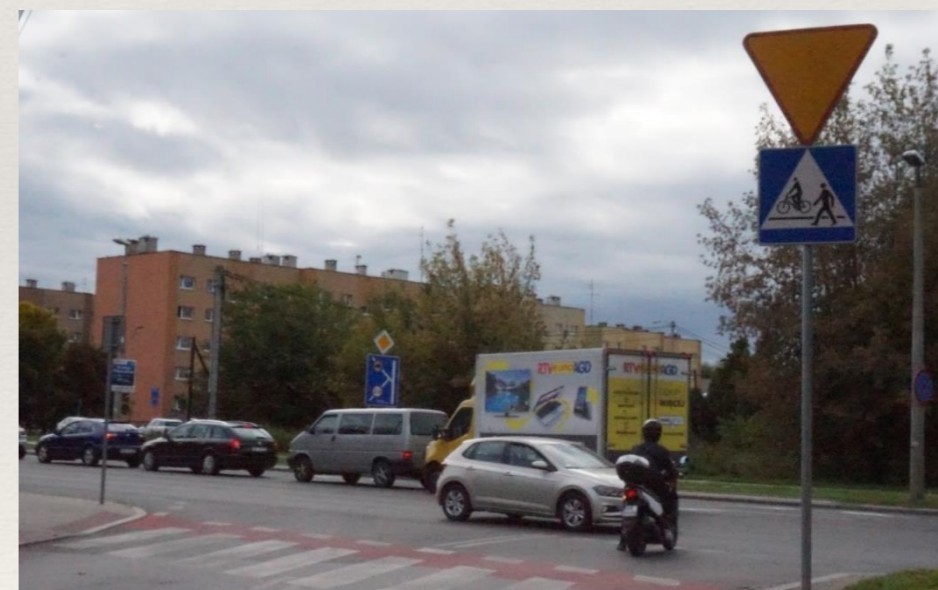

Przejście dla pieszych i przejazd dla rowerzystów

Znak ten oznacza miejsce przeznaczone do przechodzenia przez pieszych i przejeżdżania przez rowerzystów w poprzek jezdni.

Zbliżając się do takiego miejsca musisz zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego lub rowerzysty będącego na przejściu / przejeździe lub na nie wchodzącego / wjeżdżającego.

Droga ekspresowa

Koniec drogi ekspresowej

To droga po której nie wolno Ci jeździć rowerem ani quadem.

Autostrada

Koniec autostrady

To droga po której nie wolno Ci jeździć rowerem ani quadem.

Początek pasa ruchu dla autobusów

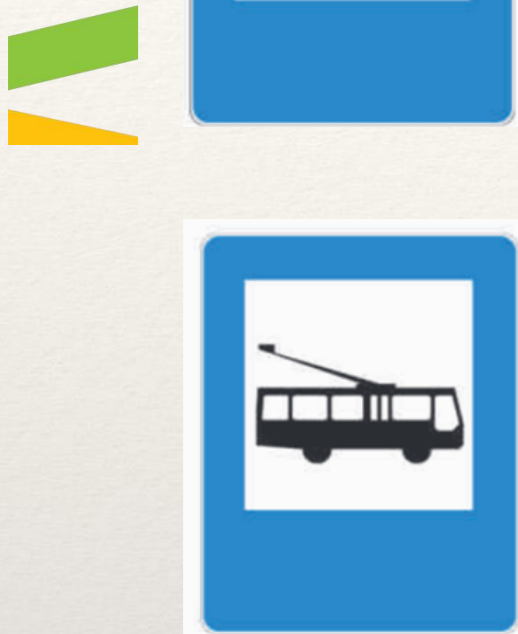
Pas ruchu dla autobusów

Po tym pasie **nie wolno** Ci jeździć rowerem ani quadem.

Przystanek autobusowy

Przystanek trolejbusowy

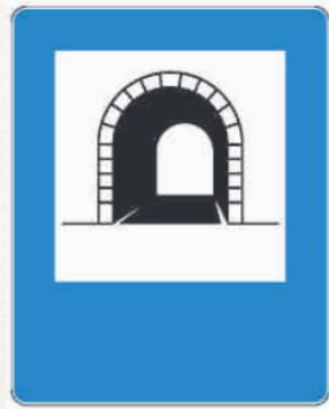

Przystanek tramwajowy

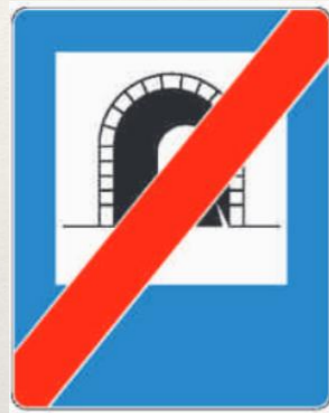
Znaki te oznaczają miejsce zatrzymywania się wskazanych na znaku pojazdów wykonujących odpłatny przewóz na regularnych liniach.

Tunel

Koniec tunelu

Znaki te informują o wjeździe do budowli znajdującej się na drodze jaką jest tunel.

W tunelu nie wolno Ci:

- zatrzymywać się,
- cofać,
- zawracać.

Strefa zamieszkania

Koniec strefy zamieszkania

Znaki te informują o wjeździe obszaru w którym:

- postój możliwy jest tylko w miejscu wyznaczonym,
- pieszy ma pierwszeństwo przed pojazdem i może korzystać z całej szerokości jezdni,
- dopuszczalna prędkość pojazdów wynosi 20 km/h,
- progi zwalniające nie muszą być opisane znakami drogowymi,
- wyjeżdżając ze strefy zamieszkania włączasz się do ruchu.

Obszar zabudowany

Koniec obszaru zabudowanego

Znaki te informują o wjeździe obszaru, w którym dopuszczalna prędkość wynosi:

- 50 km/h w godz. 5⁰⁰ do 23⁰⁰
- 60 km/h w godz. 23⁰⁰ do 5⁰⁰

Droga wewnętrzna

Koniec drogi wewnętrznej

Znaki te informują o ogólnodostępnej drodze niepublicznej. Jak z tej drogi wyjeżdżasz to włączasz się do ruchu. Musisz wtedy ustąpić pierwszeństwa wszystkim będącym w ruchu.

Zmiana pierwszeństwa

Znak ten uprzedza o mającej nastąpić lub niedawno wprowadzonej zmianie obowiązujących dotychczas zasad pierwszeństwa na najbliższym skrzyżowaniu.

Napis pod znakiem określa datę wprowadzenia nowej zasady pierwszeństwa określonego znakiem.

Strefa ruchu

Koniec strefy ruchu

Znaki te oznaczają odpowiednio wjazd i wyjazd z drogi wewnętrznej położonej w strefie ruchu.

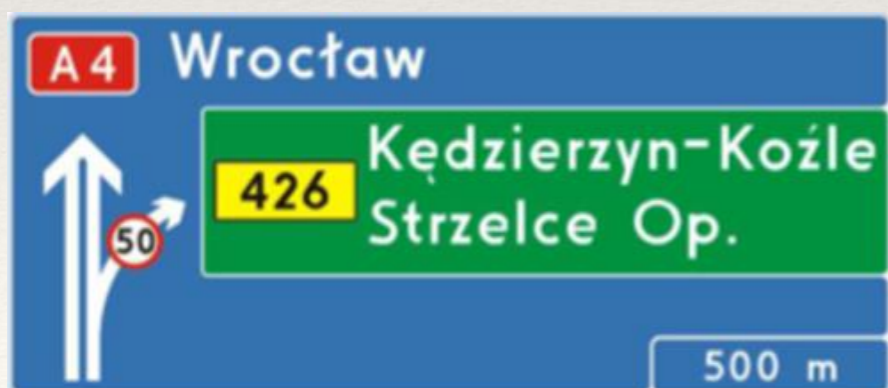
Wyjeżdżając z tej strefy jesteś pojazdem włączającym się do ruchu.

ZNAKI KIERUNKU I MIEJSCOWOŚCI

Wskazują one kierującym pojazdami kierunki dojazdów do miejscowości, obiektów lub innych miejsc zainteresowania podróżnych, przebiegu tych dróg oraz ich numerów. Stosowane są w celu ułatwienia poruszania się pojazdów po drogach publicznych.

Są to znaki prostokątne lub prostokątne zakończone strzałką o niebieskim, zielonym, czerwonym lub białym tle, z białą lub niebieską obwódką i umieszczonymi symbolami barwy białej, czarnej lub niebieskiej.

Tablica przeddrogowskazowa

Znak ten uprzedza o skrzyżowaniu podając kierunki dojazdu do poszczególnych miejscowości.

Tablica przeddrogowskazowa na autostradzie

Znak ten uprzedza wyjeździe z autostrady podając kierunek danych miejscowości.

ZNAKI UZUPEŁNIAJĄCE

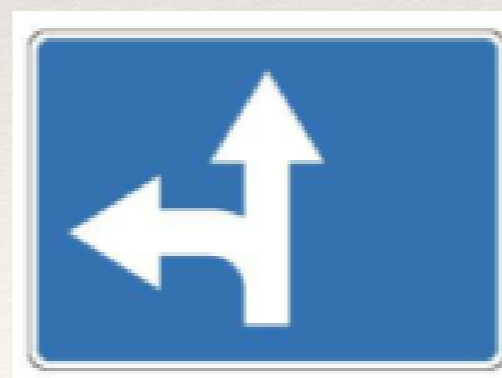
Podają one informacje:

- ułatwiające orientację na drodze,
- uprzedzające o zakazach lub niebezpieczeństwach za skrzyżowaniem,
- dotyczące sposobu poruszania się po drodze.

Są to znaki prostokątne o niebieskim lub żółtym tle, z białą lub czarną obwódką i umieszczonymi symbolami barwy białej, czarnej lub czerwonej.

Umieszczenie:

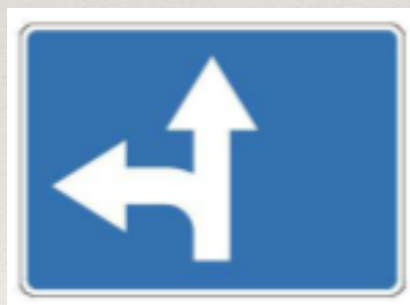
- razem z innymi znakami
- prawa lub lewa strona jezdni

Kierunki na pasach ruchu

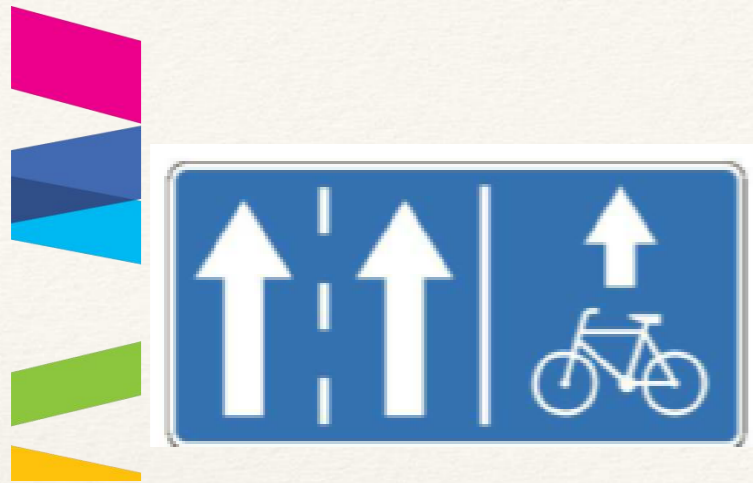
Znak ten wskazuje dozwolone, zgodnie ze strzałkami umieszczonymi na znaku kierunki jazdy z poszczególnych pasów ruchu.

Kierunki na pasie ruchu

Znak ten wskazuje dozwolone, zgodnie ze strzałkami umieszczonymi na znaku kierunki jazdy z pasa ruchu, nad którym został umieszczony.

Pas ruchu dla rowerów

Znak ten wskazuje na jezdni wyznaczony pas ruchu dla kierujących rowerami.

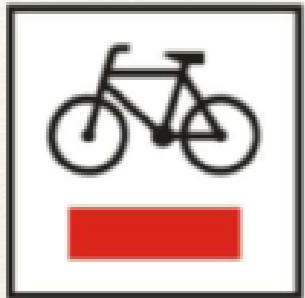

DODATKOWE ZNAKI SZLAKÓW ROWEROWYCH

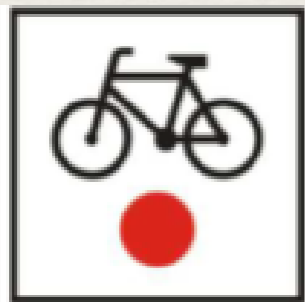
Podają one informacje dotyczące sposobu poruszania się po drodze dla kierujących rowerami i wózkami rowerowymi.

Są to znaki kwadratowe lub prostokątne, niektóre zakończone strzałką o białym lub pomarańczowym tle i symbolami barwy czarnej lub czerwonej.

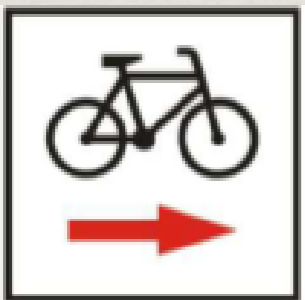

Szlak rowerowy lokalny - oznacza przebieg szlaku rowerowego krajowego

Początek (koniec) szlaku rowerowego lokalnego

Zmiana kierunku szlaku rowerowego lokalnego

Tablica szlaku rowerowego lokalnego wskazuje odległość do głównych miejscowości położonych przy szlaku rowerowym lokalnym.

Informacja o szlaku rowerowym – wskazuje rodzaj szlaku rowerowego. Umieszczona pod znakiem tabliczka informuje o utrudnieniu występującym na szlaku rowerowym.

W dolnej jego części umieszcza się symbol, numer lub barwne oznaczenie charakteryzujące szlak rowerowy.

Informacja o rzeczywistym przebiegu szlaku rowerowego

Zmiana kierunku szlaku rowerowego

Drogowskaz tablicowy szlaku rowerowego

Drogowskaz szlaku rowerowego w kształcie strzały podający odległość

Tablica przeddrogowskazowa szlaku rowerowego

ZNAKI POZIOME

Stosuje się w celu:

- ułatwiania prowadzenia pojazdu
- porządkują ruch na jezdni
- stanowią dopełnienie zastosowanych znaków pionowych
- wyznaczają sposób zachowania się uczestników ruchu drogowego w różnych sytuacjach.

Są to umieszczone na drodze linie ciągłe lub przerywane, pojedyncze lub podwójne, strzałki, napisy, symbole i inne linie związane z oznaczaniem określonych miejsc na drodze oraz punktowe elementy odblaskowe.

Linia pojedyncza przerywana

- ✓ wyznacza pasy ruchu
- ✓ linia przerywana o podwójnej szerokości informuje, że pas jest pasem:
  - zanikającym
  - ruchu powolnego
  - przeznaczonym wyłącznie dla pojazdów wyjeżdżających na inną drogę lub jezdnię

Linia pojedyncza ciągła

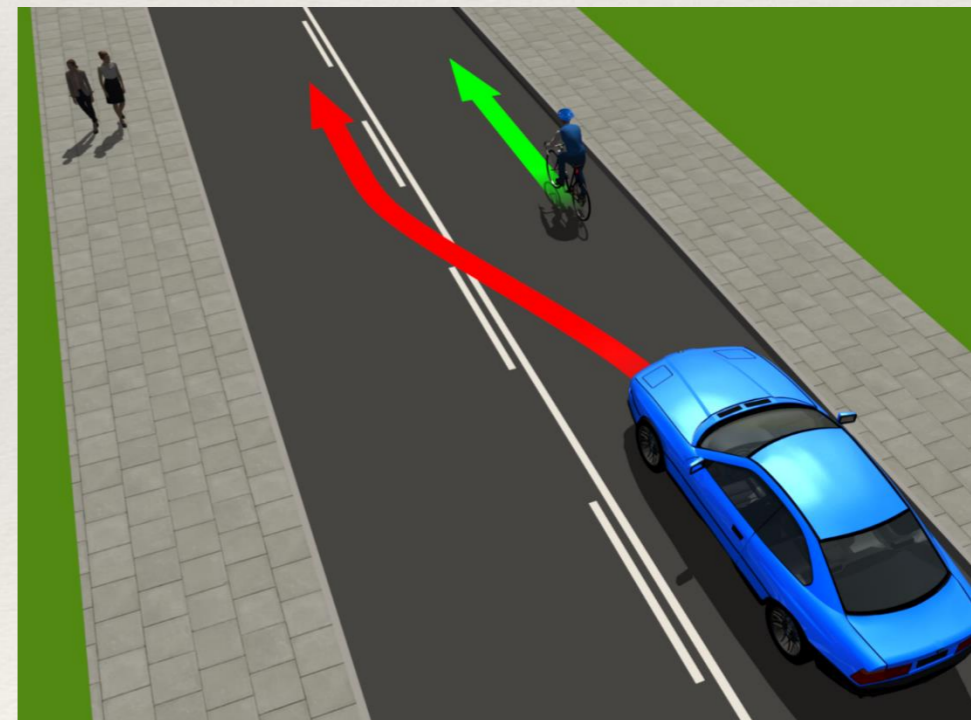
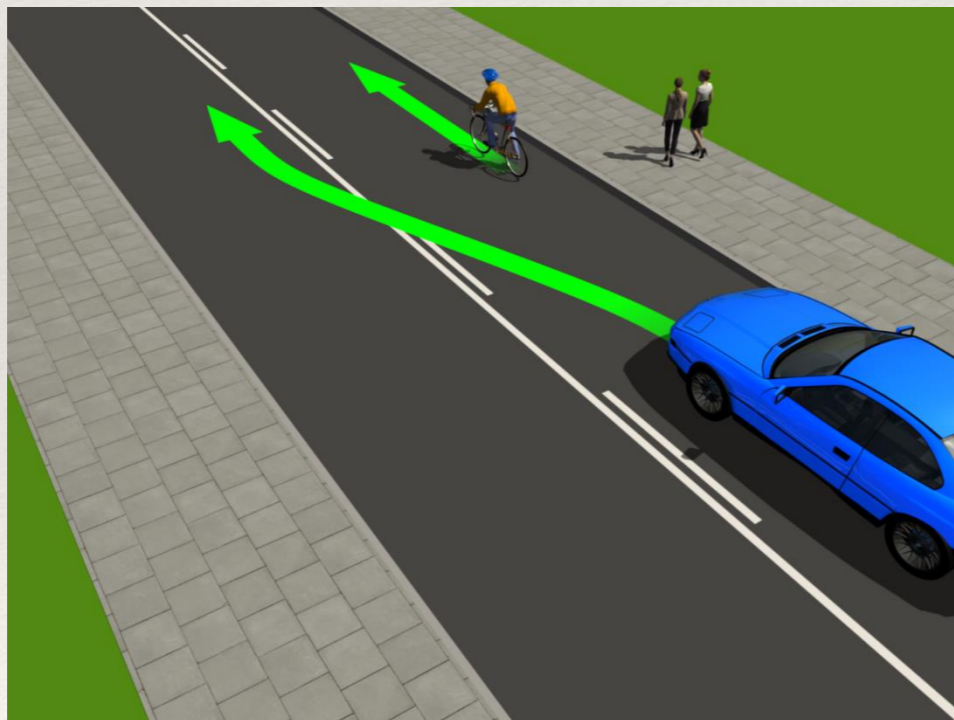
Linia ta oddziela pasy ruchu o tym samym kierunku i oznacza ponadto zakaz przejeżdżania tej linii.

Linia jednostronnie przekraczalna

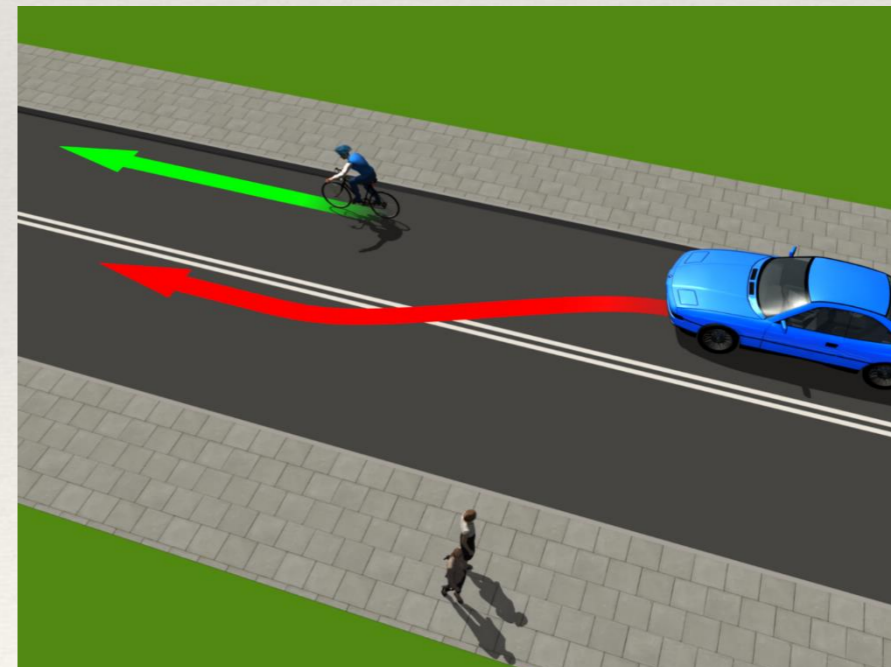
Linia ta oznacza zakaz przejeżdżania tej linii z pasa ruchu położonego przy linii ciągłej, z wyjątkiem powrotu po wyprzedzaniu na pas ruchu zajmowany przed wyprzedzaniem.

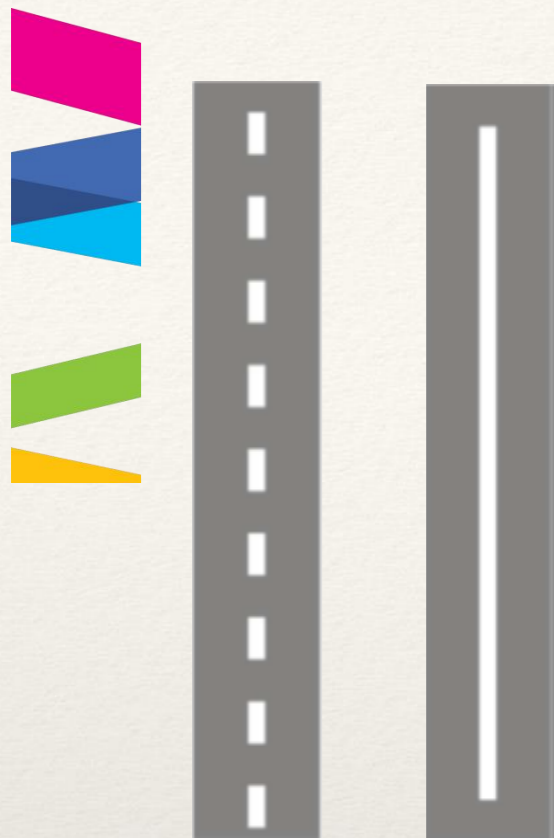

Linia podwójna ciągła

Linia ta rozdziela pasy ruchu o przeciwnych kierunkach i oznacza zakaz przejeżdżania tej linii i najeżdżania na nią.

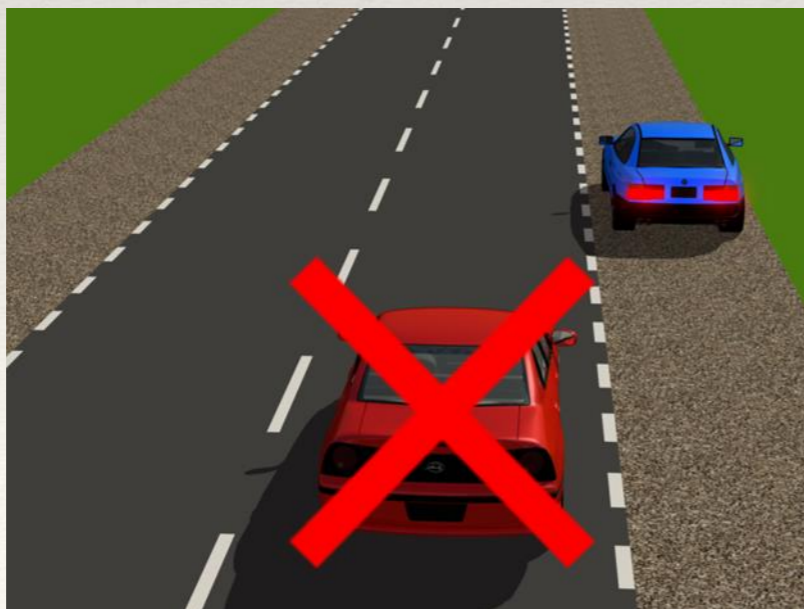

Linia krawędziowa przerywana

Linia krawędziowa ciągła

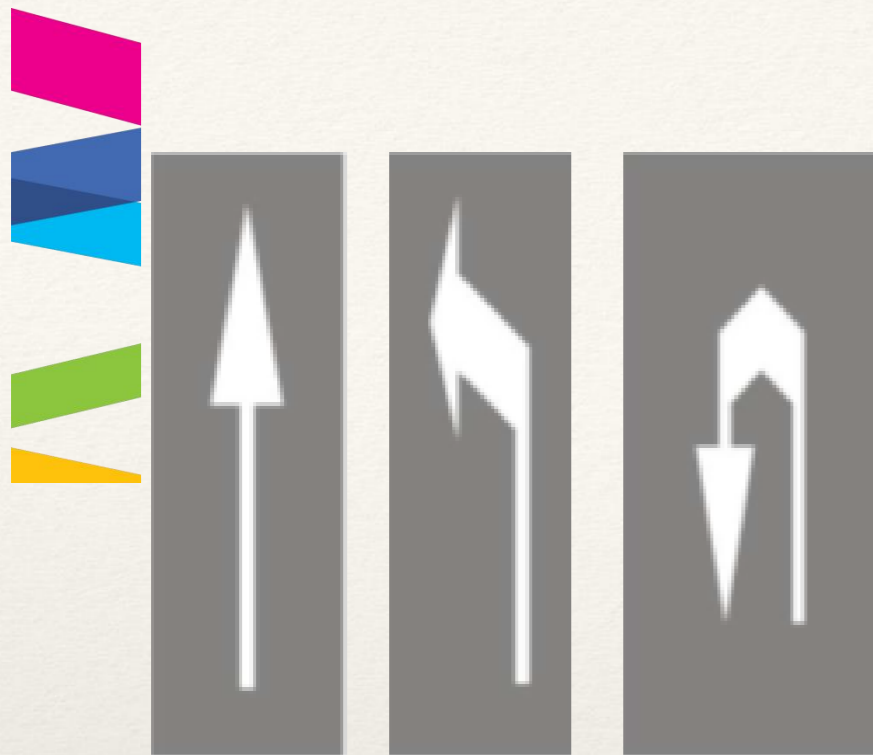
Linie te wyznaczają krawędź jezdni.

W przypadku linii krawędziowej przerywanej dozwolone jest zatrzymanie pojazdu na poboczu, zaś zabronione na jezdni.

W przypadku linii krawędziowej ciągłej zatrzymać się nie wolno zarówno na jezdni jak i na poboczu

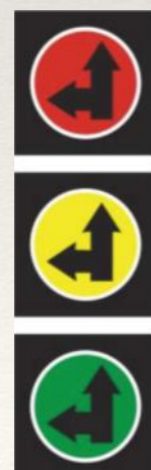
Strzałka kierunkowa do jazdy na wprost

Strzałka kierunkowa do skręcania

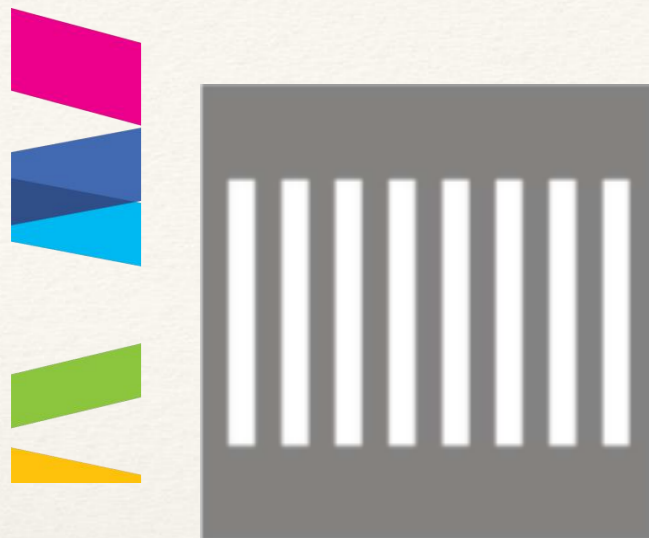
Strzałka kierunkowa do zawracania

Znaki te oznaczają, że jazda z pasa ruchu na którym są umieszczone jest dozwolona w kierunku wskazanym przez strzałkę kierunkową.

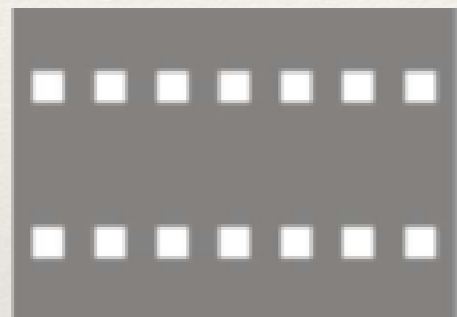
Strzałka kierunkowa do skrętu w lewo umieszczona na skrajnym pasie ruchu zezwala również na zawrót, chyba że jest to zabronione znakiem zakazu zawracania lub sygnalizatorem kierunkowym.

Przejście dla pieszych

Przejazd dla rowerzystów

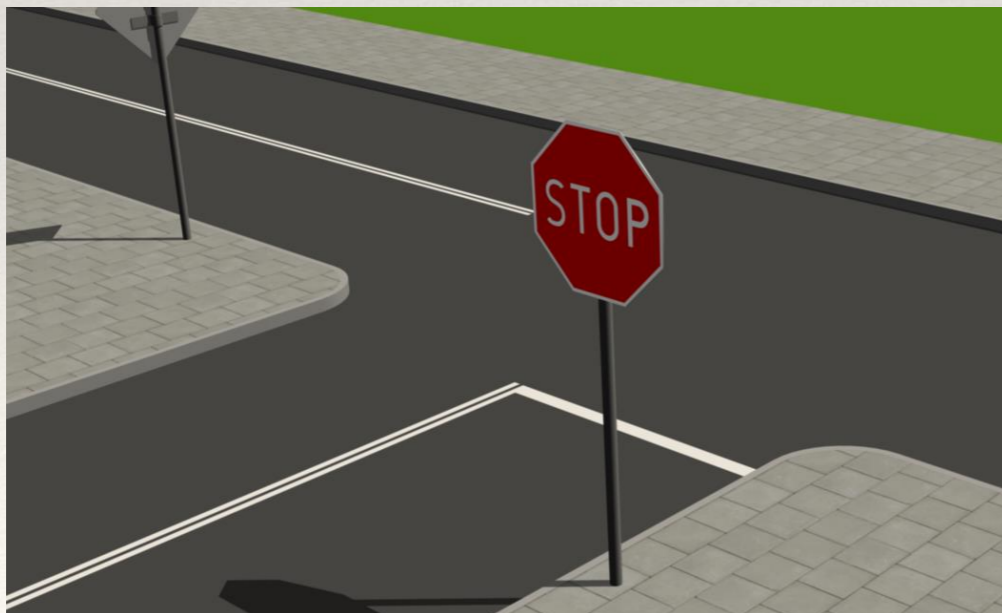
Znaki te oznaczają odpowiednio miejsca przejścia dla pieszych / przejazdu dla rowerzystów. Dodatkowo znaki te są powiązane ze znakami informacyjnymi:

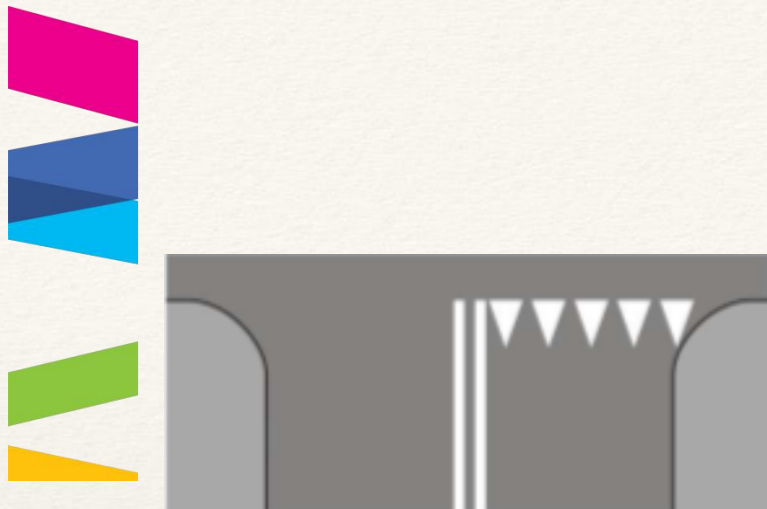

Linia bezwzględnej zatrzymania - stop

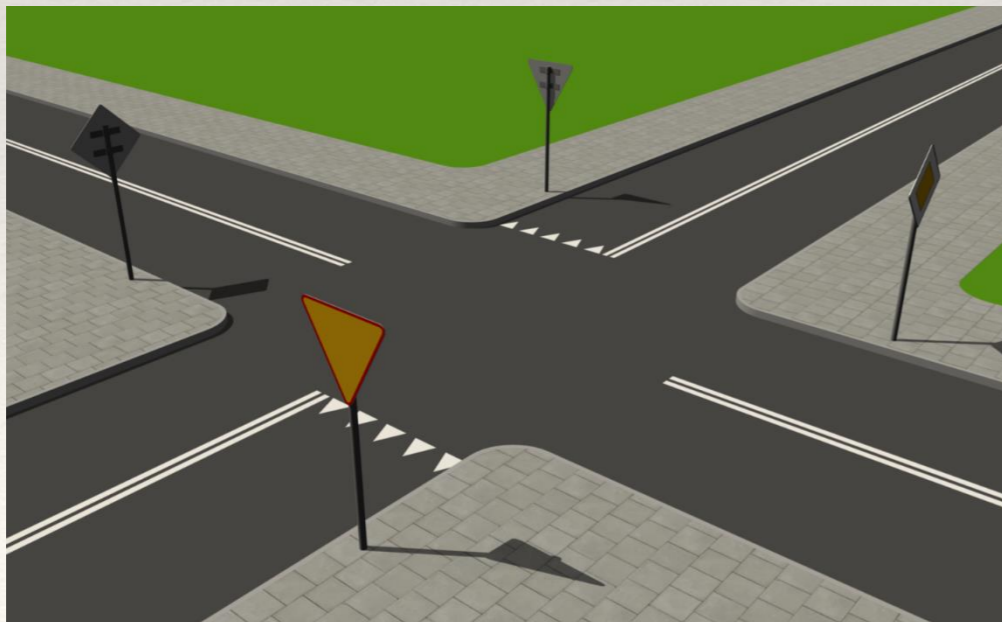
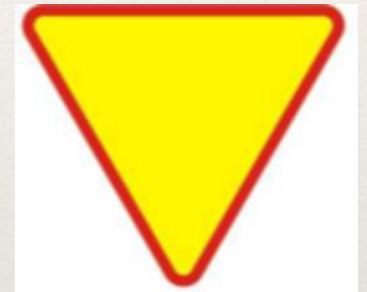
Znak ten wskazuje miejsce zatrzymania pojazdu w związku ze znakami pionowymi zakazu:

Linia warunkowego zatrzymania złożona z trójkątów

Znak ten wskazuje miejsce zatrzymania pojazdu w związku ze znakiem pionowym:

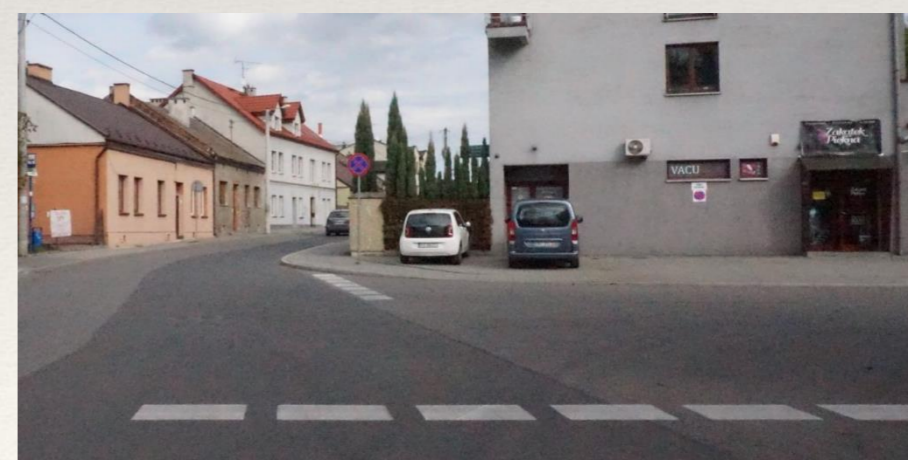

Linia warunkowego zatrzymania złożona z prostokątów

Znak ten wskazuje miejsce zatrzymania pojazdu:

- na skrzyżowaniu na wlotach dróg równorzędnych,
- przed przejściem dla pieszych,
- przed przystankami tramwajowymi bez wysepek,
- przed przejazdami kolejowymi i tramwajowymi,
- przed przejazdem dla rowerzystów,
- przed służą dla rowerów,
- przed sygnałem świetlnym.

Powierzchnia wyłączona

Znak ten oznacza powierzchnię drogi, na którą wjazd i zatrzymanie są zabronione.

Rower

Znak ten oznacza drogę dla rowerów, pas ruchu dla rowerów lub służbę dla rowerów albo część jezdni jednokierunkowej, na której ruch rowerów odbywa się w dwóch kierunkach.

Po tak oznaczonej drodze mogą również poruszać się osoby na wózkach rowerowych pod warunkiem, że pionowe oznakowanie tej części drogi na to pozwala.

Próg zwalniający

Znak ten oznacza wypukłość na jezdni zastosowaną w celu spowolnienia ruchu pojazdów.

Pamiętaj, aby wjeżdżając na próg trzymać kierownicę oburącz – inaczej możesz się wywrócić jadąc rowerem.

Piesi

Znak ten oznacza drogę dla pieszych. Jeżeli z tym znakiem zastosowano znak droga dla rowerów to oznacza, że droga jest dla pieszych i rowerzystów.

Kierunek i tor ruchu roweru

Znak ten wskazuje kierującemu rowerem tor ruchu roweru na jezdni oraz określa w jakim kierunku można jechać.

SYGNALIZACJA ŚWIETLNA

Sygnal zielony – możesz wjechać za sygnalizator.

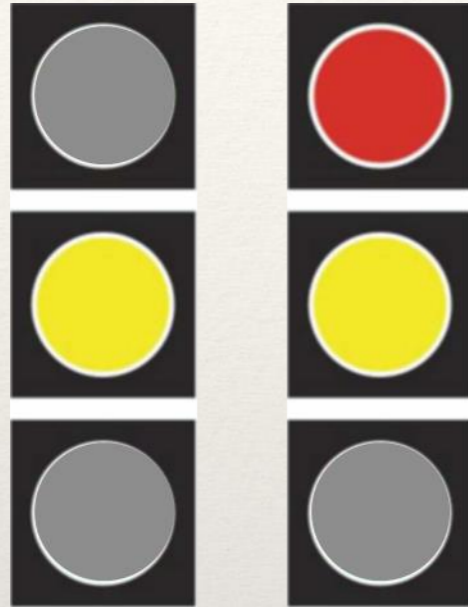
Wyjątki, kiedy pomimo zielonego sygnału nie możesz przejechać:

- nie ma miejsca na skrzyżowaniu aby przez nie przejechać,
- twoja jazda utrudniłaby opuszczenie jezdni przez pieszych lub rowerzystów.

Sygnal czerwony – nie wolno Ci wjechać za sygnalizator.

SYGNALIZACJA ŚWIETLNA

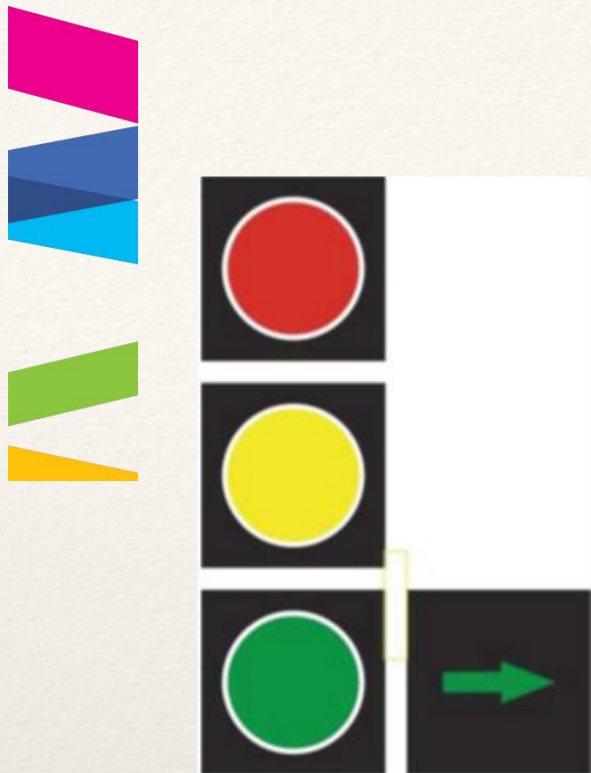

Sygnał żółty lub **czerwono-żółty** – nie możesz wjechać za sygnalizator.

Wyjątek: jeżeli pojawi się sygnał żółty, a jesteś tak blisko skrzyżowania, że hamowanie groziłoby Twoim upadkiem lub najechaniem na pojazd jadący z tyłu możesz wjechać za sygnalizator. Wjazd taki na skrzyżowanie jest jednak bardzo ryzykowny ponieważ inne pojazdy mogą być już w ruchu.

Sygnał czerwony i **żółty** nadawane równocześnie oznaczają, że za chwilę nadawany będzie sygnał zielony.

Sygnał czerwony wraz z nadawanym sygnałem w postaci zielonej strzałki oznacza, że w kierunku wskazanym strzałką możesz skręcić ale pod warunkiem wcześniejszego zatrzymania się przed sygnalizatorem.

Po zatrzymaniu upewnij się czy twoja jazda nie utrudni ruchu innym kierującym lub pieszym.

Sygnalizator kierunkowy

Dotyczy kierujących jadących w kierunkach wskazanych strzałką (strzałkami).

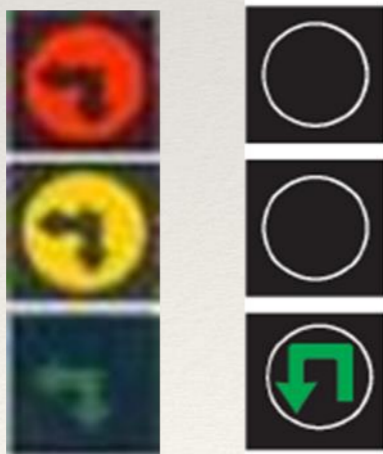
Sygnał zielony nadawany przez ten sygnalizator oznacza, że podczas jazdy we wskazanym kierunku nie występuje kolizja z innymi uczestnikami ruchu (zarówno z pojazdami jak i pieszymi).

Sygnalizatory kierunkowe nadające sygnały przeznaczone tylko dla pojazdów skręcających w lewo mogą być umieszczone tylko po lewej stronie jezdni.

Zielony sygnał przeznaczony do skręcania w lewo zabrania zawracania. Zawracanie będzie możliwe, gdy zostanie zastosowany sygnalizator dla tego manewru.

Sygnał ogólny dla kierującego rowerem

Dotyczą kierujących rowerem, znajdujących się na części drogi przeznaczonej tylko do ruchu rowerów lub wjeżdżających na tę część drogi.

Sygnał kierunkowy dla kierującego rowerem

Występuje na części drogi przeznaczonej tylko do ruchu rowerów lub wjeżdżających na tę część drogi – można jechać tylko w kierunku wskazanym strzałką.

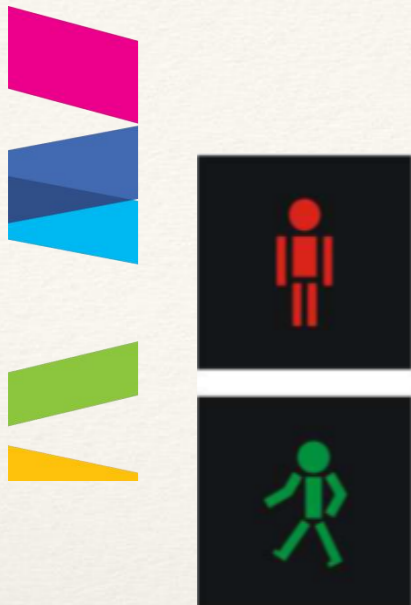
Sygnalizator S-4 - wyświetla sygnały w kolorze zielonym i czerwonym.

Umieszcza się go nad pasami, których dotyczy. Przeznaczony jest do kierowania ruchem na tych pasach ruchu.

- **zielony** – możesz wjechać na pas nad którym jest umieszczony sygnalizator
- **czerwony** – nie wolno Ci wjechać na pas, nad którym jest umieszczony sygnalizator

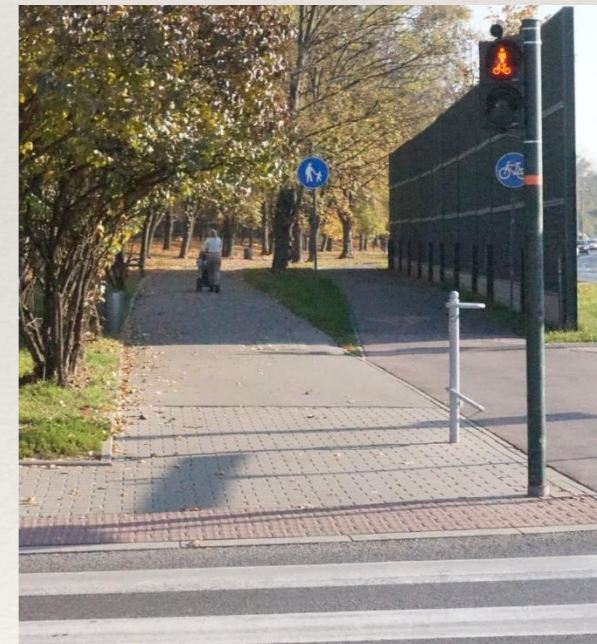

Sygnalizator dla pieszych - wyświetla sygnały w kolorze zielonym i czerwonym.

Umieszcza się go przed przejściem dla pieszych i oznacza:

- **zielony** – możesz wejść na przejście dla pieszych; gdy zaczyna migać to jest sygnał, że za chwilę będzie sygnał czerwony i musisz jak najszybciej opuścić przejście
- **czerwony** – nie wolno Ci wejść na przejście dla pieszych

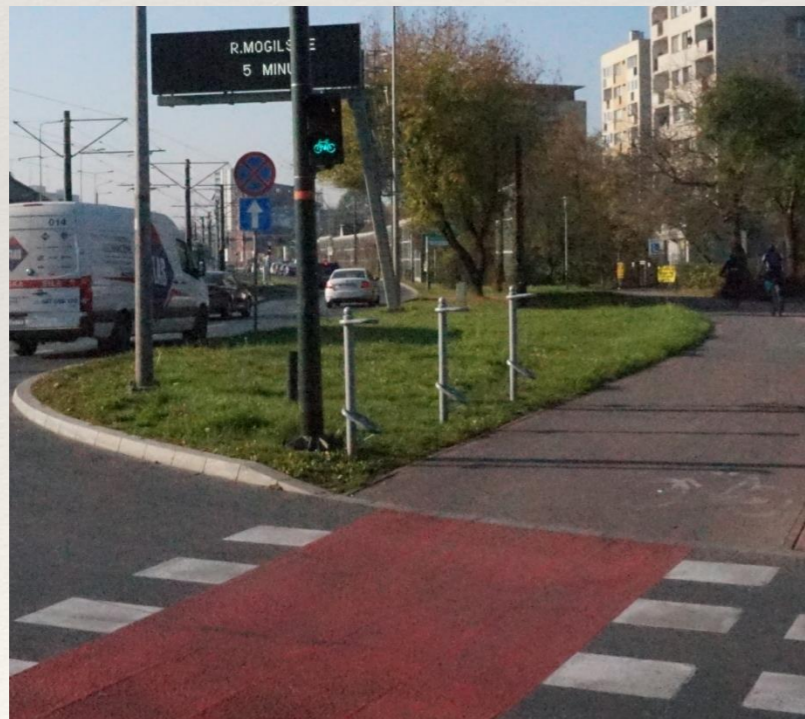

Sygnalizator dla rowerzystów - wyświetla sygnały w kolorze zielonym i czerwonym.

Umieszcza się go przed przejazdem dla rowerzystów i oznacza:

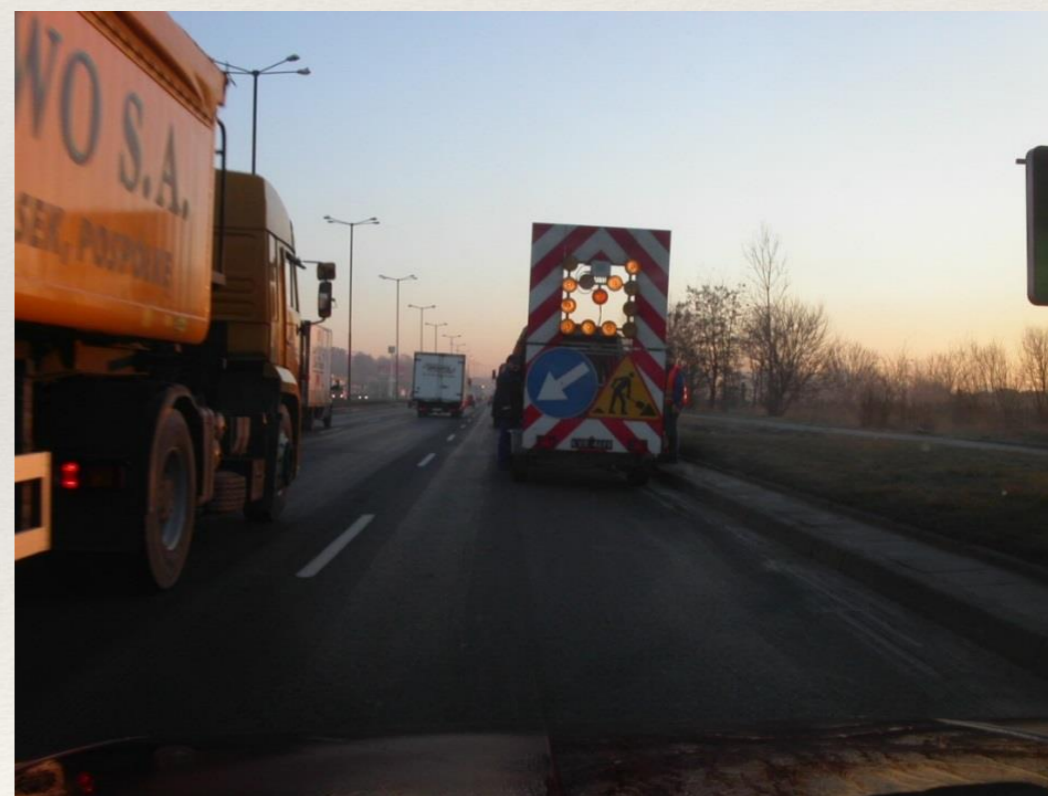
- **zielony** – możesz wjechać na przejazd dla rowerzystów; gdy zaczyna migać to jest sygnał, że za chwilę będzie sygnał czerwony i musisz jak najszybciej opuścić przejazd
- **czerwony** – nie wolno Ci wjechać na przejazd dla rowerzystów

Sygnal świetlny stały lub migający

Oznacza, że musisz opuścić pas ruchu, nad którym jest ten sygnalizator umieszczony i musisz wjechać na część jezdni znajdującą się po stronie wskazanej strzałką.

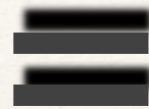

OSOBA KIERUJĄCA RUCHEM

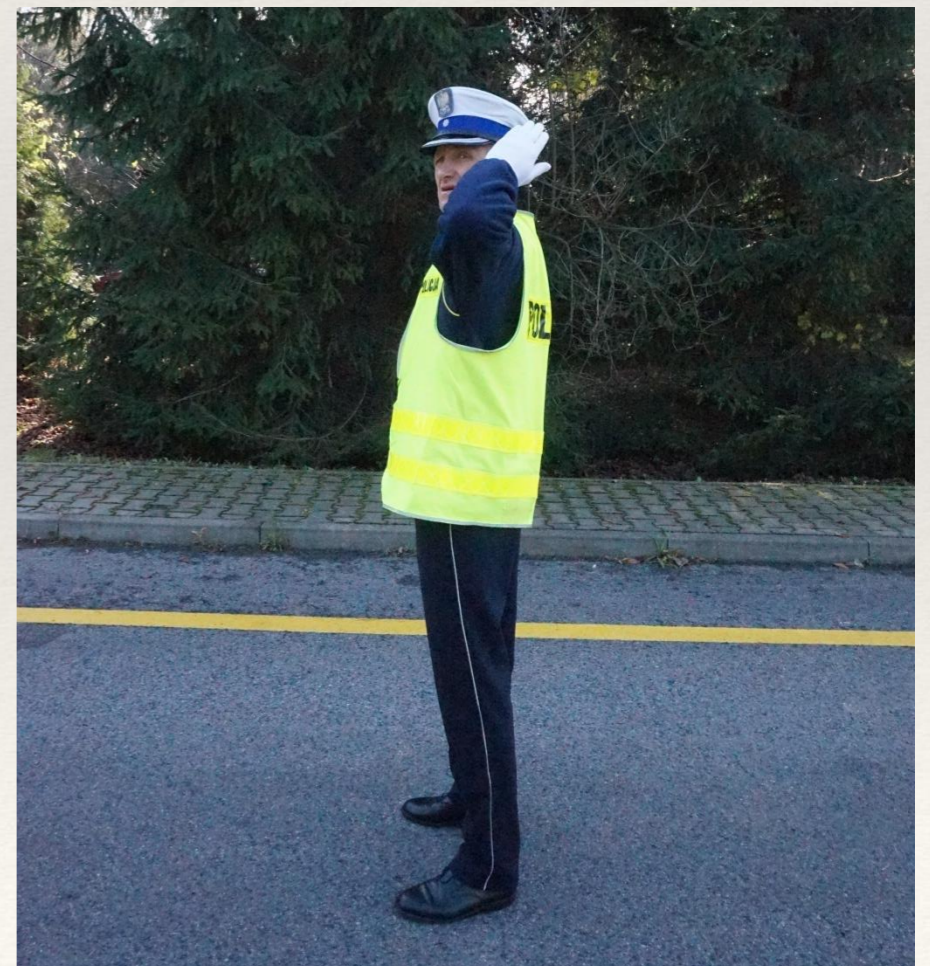
Kierowanie ruchem drogowym w miejscu przecinania się kierunków ruchu może wykonywać:

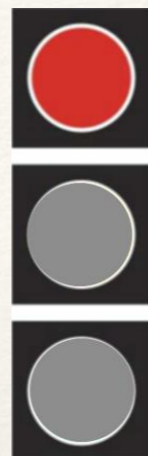
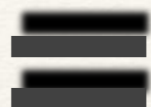
- policjant,
- żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego.

Osoba taka wydaje polecenia za pomocą postawy i ruchu rąk.

Postawa **bokiem** do jadących pojazdów – możesz wjechać.

Postawa **przodem lub tyłem** do jadących pojazdów – nie wolno Ci wjechać.

Postawa **bokiem z ręką uniesioną** do jadących pojazdów – nie wolno Ci wjechać.

Postawa **przodem lub tyłem z ręką uniesioną** do jadących pojazdów – nie wolno Ci wjechać.

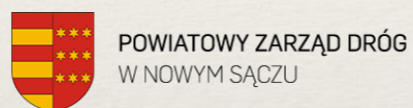

**MAŁOPOLSKA
WOJEWÓDZKA
RADA
BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU
DROGOWEGO**

MAŁOPOLSKA

Prezentacja opracowana i wykonana przez pracowników Małopolskiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Krakowie w składzie: **Grzegorz Wysopal, Krzysztof Burdak, Katarzyna Dobrzańska-Junco, Marek Dworak, Ewa Wrzodek, Marta Pacholarz**

ZDW Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie
ul. Głowackiego 56, 30-085 Kraków
INSTYTUCJA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

MAŁOPOLSKA

RADIOSTRADA
RADIO KRAKÓW
101.6 MHz